

Postoj policistů k cizincům na území Zlínského kraje

David Olexa

Bakalářská práce
2013

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií
Ústav pedagogických věd
akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **David OLEXA**
Osobní číslo: **H08171**
Studijní program: **B7507 Specializace v pedagogice**
Studijní obor: **Sociální pedagogika**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Postoj policistů k cizincům na území Zlínského kraje**

Zásady pro vypracování:

Zpracování rešerše a studium odborné literatury.
Vymezení pojmů a teoretických východisek z oblasti migrace, pobytu cizinců, multikulturalismu a policie.
Příprava metodiky výzkumné části.
Realizace kvantitativního výzkumu pomocí dotazníku.
Zpracování a vyhodnocení získaných dat, včetně jejich interpretace.
Prezentace výsledků výzkumu, jejich shrnutí a doporučení pro praxi.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

- CHRÁSKA, Miroslav. Metody pedagogického výzkumu: Základy kvantitativního výzkumu. Praha: Grada, 2007. ISBN 80-247-1369-1.**
- HLADÍK, Jakub. Multikulturní výchova: Socializace a integrace menšin. Zlín: UTB, 2006. ISBN 80-7318-424-9.**
- ŠÍŠKOVÁ, Tatjana. Menšiny a migranti v České republice. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-648-9.**
- BUDILOVÁ, Lenka a Tomáš HIRT. Policista v multikulturním prostředí. Praha: Varianty, 2005. ISBN 80-903510-1-8.**
- POSPÍŠIL, Ivo. Práva národnostních menšin. Mezi univerzalismem lidských práv a partikularismem skupinových odlišností. Praha: Eurolex Bohemia, 2006. ISBN 80-86861-97-X.**
- BARŠA, Pavel. Politická teorie multikulturalismu. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2003. ISBN 978-80-7325-020-9.**
- HIRT, Tomáš. Vietnamci, Mongolové a Ukrajinci v ČR: Pracovní migrace, životní podmínky, kulturní specifika. Ministerstvo vnitra, 2010. ISBN: 978-80-7312-063-4.**
- VOKUŠ, Jiří. Policie České republiky: Pomáhat a chránit. Praha: Policejní prezídium České republiky, 2010. ISBN: 978-80-254-7701-4.**
- CHYTIL, Daniel a kolektiv. Cizinci v České republice: 2011. Praha: Český statistický úřad, 2011. ISBN: 978-80-250-2139-2.**

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Jakub Hladík, Ph.D.**
Ústav pedagogických věd

Datum zadání bakalářské práce: **30. listopadu 2012**

Termín odevzdání bakalářské práce: **3. května 2013**

Ve Zlíně dne 19. února 2013

doc. Ing. Anežka Lengálová, Ph.D.
děkanka

Mgr. Jakub Hladík, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze bakalářské práce jsou totožné;
- na bakalářské práci jsem pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně 20.3.2013

.....

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výtisky, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce je zaměřena na postoje policistů k cizincům pobývajícím ve Zlínském kraji. V teoretické části se věnuji multikulturální politice, migraci a integraci cizinců, následně popisují jednotlivé národnosti dle nejvyššího počtu jejich příslušníků pobývajících na území Zlínského kraje. Dále se zabývám příslušníky Policie České republiky a jednotlivými službami policie, které jsem zvolil ke srovnání v rámci praktické části práce, kde formou dotazníkového šetření zjišťuji postoje policistů k cizincům pobývajícím na území Zlínského kraje.

Klíčová slova: postoj, migrace, integrace, cizinci, policie.

ABSTRACT

The thesis is focused on the attitudes of police officers towards foreigners residing in Zlin Region. The theoretical part is devoted to multicultural policy, migration and integration of foreigners, then describes the various nationalities based on the highest number of members residing in the territory of the Zlin Region. I also deal with the Police of the Czech Republic and the individual police services, I have chosen to compare the practical part, where a query the corporate research I police attitudes towards foreigners residing in the territory of the Zlin Region.

Keywords: attitude, migration, integration, foreigners, police.

Prohlášení

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Prohlašuji, že jsem předloženou bakalářskou práci vypracoval samostatně pod odborným vedením vedoucího bakalářské práce a na základě literatury uvedené v seznamu použité literatury.

V Karlovicích dne 23. 4. 2013

David Olexa

Poděkování

Upřímně děkuji vedoucímu bakalářské práce, Mgr. Jakubu Hladíkovi, PhD., za metodické vedení, připomínky a cenné rady, které mi dopomohly ke zpracování této bakalářské práce.

Dále děkuji mým spolupracovníkům, kteří se zúčastnili dotazníkového šetření. V neposlední řadě děkuji své drahé manželce a rodině za podporu a pomoc, kterou mi během celého studia poskytovali.

OBSAH

ÚVOD	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 POSTOJE	13
2 MULTIKULTURALISMUS	15
2.1 MIGRACE	15
2.2 INTEGRACE	17
3 CIZINCI	19
3.1 UKRAJINCI.....	22
3.2 SLOVÁCI	23
3.3 VIETNAMCI	23
3.4 RUSOVÉ.....	24
3.5 POLÁCI	24
3.6 NĚMCI	25
3.7 MOLDAVCI.....	25
3.8 MONGOLOVÉ	25
4 POLICIE ČR	27
4.1 SLUŽBA POŘÁDKOVÉ POLICIE	30
4.2 SLUŽBA DOPRAVNÍ POLICIE	31
4.3 SLUŽBA KRIMINÁLNÍ POLICIE A VYŠETŘOVÁNÍ	32
4.4 SLUŽBA CIZINECKÉ POLICIE	33
II PRAKTICKÁ ČÁST	36
5 VÝZKUMNÝ CÍL	37
5.1 VÝZKUMNÉ OTÁZKY	37
6 METODY VÝZKUMU	39
6.1 VÝBĚROVÝ SOUBOR	39
6.2 SBĚR DAT.....	41
6.3 STATISTICKÉ ZPRACOVÁNÍ DAT.....	42
7 ANALÝZA ZÍSKANÝCH DAT	43
7.1 SHRNUÍ VÝSLEDKŮ	54
ZÁVĚR	56
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	58
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	61

SEZNAM GRAFŮ.....	62
SEZNAM TABULEK	63
SEZNAM PŘÍLOH	64

ÚVOD

Obyvatelstvo určité země má své specifické znaky a také každý jedinec je na světě jedinečný. Přírozeným jevem ve společnosti je poté pohyb a stěhování obyvatel, čímž dochází k prolínání rozličných kultur. Důležité ovšem je, aby lidé právě tyto odlišnosti respektovali. Od roku 2000 jsem zaměstnán u Policie České republiky a sloužím u služby cizinecké policie, jsem tedy v každodenním kontaktu s cizinci přicházejícími nebo již pobývajícími na našem území. V minulosti jsem si přečetl novinový článek o přijímacích testech k policii ve Velké Británii. Zde se na rozdíl od České republiky psali mimo jiných testů také testy, které mají odhalit případné rasistické tendence jednotlivých uchazečů o zaměstnání u policie a tím eliminovat přijímání lidí s předsudky k policii ve Velké Británii. Zejména tento článek mě inspiroval k napsání závěrečné práce zkoumající postoje jednotlivých složek policie k cizincům pobývajícím na území Zlínského kraje.

V teoretické části práce se věnuji postojům, multikulturní společnosti podporující a respektující kulturní odlišnosti, zmiňuji se také o nejpočetnějších skupinách cizinců žijících na území zejména Zlínského kraje a následně se zabývám Policií České republiky a jednotlivými službami policie.

Cílem bakalářské práce je zjistit postoje policistů k cizincům pobývajícím na území Zlínského kraje. Formou anonymního dotazníkového šetření v rámci praktické části práce se zabývám postoji policistů a jejich názoru na zájem státu a občanských iniciativ k migraci cizinců, dále na možné souvislosti mezi zaměstnáváním cizinců a propouštěním občanů naší republiky, na případná zdravotní rizika plynoucí ze strany cizinců, ale také na dodržování zákonů ČR cizinci pobývajícími na našem území. Zajímají mne odlišné postoje příslušníků policie mezi jednotlivými složkami policie. Ke srovnání jsem zvolil službu pořádkové, dopravní, kriminální a cizinecké policie.

Osobně se setkávám s cizinci v rámci výkonu svého povolání každý pracovní den. Přistupuji k nim bez předsudků jako člověk, který nevidí jen tváře, ale při rozhovoru s nimi spatřuji jednotlivé lidské osudy a životy, které kolem mě každý den procházejí a doufají, že se jim bude u nás žít lépe než v jejich rodné zemi. Jsou pro mě také v mnohých věcech inspirací.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 POSTOJE

Musil (2005) definuje postoj jako pohotovost chovat se určitým způsobem a rozlišuje tři druhy postojů - mínění, akční a spontánní verbální postoje. Zdroji postojů jsou specifické zkušenosti, sociální komunikace, modely napodobování a institucionální faktory. Mezi vlastnosti postojů řadí autor zaměření nebo-li intencionalitu, intenzitu, pozici, frekvenci, protikladnou polaritu, krátkodobé nebo dlouhodobé trvání, obsahovou a výrazovou stránku a také komplexitu obsahující složku emotivní, kognitivní a akční. Postoje navazují na potřeby, mají blízký vztah k hodnotám a rozlišujeme následující formy postojů:

- kognitivně akcentovaný postoj (smýšlení),
- emotivně akcentovaný postoj (víru),
- iracionálně převzatý postoj (předsudek),
- verbalizovaný postoj (mínění),
- postoj s dominancí představové složky (názor),
- neuvědomovaný postoj stabilnější v čase (tendenci),
- trvalejší vědomý postoj (záměr).

Bez poznání postojů lze jen stěží podle Nováka (2002) porozumět příčinám chování a právě na poli vnímání cizinců a migrantů většinovou společností monitoruje situaci podle Drbohlava a kol. (2010) Centrum pro výzkum veřejného mínění při Sociologickém ústavu Akademie věd ČR. V dlouhodobé perspektivě v letech 1995 – 2008 dochází ke zvyšující se toleranci obyvatel ČR k lidem jiné barvy pleti. Češi mají trvale nejkladnější postoj vůči Slovákům, Polákům, negativní postoje převažují v případě Vietnamců a obyvateli pocházejícími z Balkánu. Prohloubily se ovšem negativní postoje vůči Romům. Nejvstřícnější postoj se váže ke studentům, stážistům, k migrantům přicházejícím kvůli sloučení rodiny a z důvodů humanitárních. Ekonomičtí migranti nejsou tak vřele vítáni. V roce 2008 více než dvě třetiny Čechů prosazovaly nutnost vysokého stupně přizpůsobení cizinců české společnosti a kromě toho více než polovina Čechů spatřuje v přílivu migrantů společenský problém do velké míry ovlivněný zprostředkovanou zkušeností na základě negativního zabarvení informací z masmédií.

Rákos (2001) popisuje stereotypní charakteristiky národností, k jejichž rysům lze přidružovat představu očekávání, jakou reakci a odpověď lze očekávat u nositelů těchto stereotypních vlastností. Za bezstarostné považuje černochoy a Iry, za hloubavé Číňany a Japonce, za inte-

ligentní Němce a Židy, za líné Italy a černochoy, za pobožné Poláky a muslimy, za povídavé a vášnivé Italy a Francouze, např. za pracovité považuje Němce, Židy, Číňany a Rusy. Národní nebo etnické stereotypy popisuje autor jako obrazy žijící v povědomí národů o jiných národech i o svém vlastním národě a zakládající se na stereotypech představující přirozené formy myšlení, které jsou někdy pro svou jednoduchost prospěšné, ale vždy pro svou strnulost klamně. Stereotypy jsou podle Musila (2005) podstatou předsudků, které vyjadřují negativní až hostilní názory vztahující se zpravidla k celé skupině lidí, vyznačující se nepřesností informací a rezistencí vůči snahám o změnu. K obecně rozšířeným předsudkům patří sexismus zaměřený proti příslušníkům opačného pohlaví, rasismus zaměřený proti rasovým a etnickým minoritám nebo také ageismus zaměřený proti starším lidem. Podle Nováka (2002) pomáhají předsudky obhájit zjevnou či skrytou diskriminaci, diskriminace také ovšem může být příčinou předsudků a naopak.

2 MULTIKULTURALISMUS

Multikulturalismus byl do Evropy podle Sartoriho (2005) dovezen z ciziny a spočívá v podpoře etnických a kulturních odlišností, prohlubuje pluralismus, který respektuje kulturní rozmanitost a multikulturní společnost a jehož prvotním záměrem je zajištění mezikulturního míru. Pluralismus odlišností hájí, ale zároveň i tlumí. Za období vzniku multikulturalismu bývají podle Hladíka (2006) považována 60. léta 20. století a každá evropská země se s imigrací vyrovnávala dle možností jejich tradic, zvyků, historie a mentality.

Na území ČR žije podle Šiškové (2001) národnostní menšina bulharská, chorvatská, maďarská, německá, polská, rakouská, romská, rusínská, ruská, řecká, slovenská a ukrajinská. Charakteristikou národnostní menšiny je, že se jedná o:

- skupinu osob, jejíž příslušníci jsou občany ČR,
- odlišující se od většiny počtem, jazykem, kulturou, původem a tradicemi,
- usilující o zachování a rozvoj svébytnosti menšiny,
- mající historickou souvislost s ČR,
- mající následující čtyři kategorie práv na:
 1. ochranu před násilnou diskriminací postihující trestné rasistické činy,
 2. ochranu před nenásilnou diskriminací způsobenou absencí příslušných legislativních opatření,
 3. seberealizaci a rozvoj vlastní etnické, národnostní či kulturní identity,
 4. plnou integraci do společnosti zpřístupněním všech oblastí života společnosti menšině.

Příslušnost k národnostní nebo etnické menšině nesmí být podle článku 24 Listiny základních práv a svobod nikomu na újmu a podle článku 25 odst. 1 se jim zaručuje všestranný rozvoj, zejména právo na rozvíjení vlastní kultury, právo rozšiřovat a přijímat informace v jejich mateřském jazyku a sdružovat se v národnostních sdruženích.

2.1 Migrace

Nejvýznamnější vlny kolonistů přišly podle Drbohlava a kol. (2010) ve 13. století a poté v průběhu 16. století. Při sčítání lidu v roce 1930 bylo v Českých zemích zjištěno asi 2,9 % osob narozených v cizině. Mezi lety 1945 – 1947 bylo v Československu v pohybu přes 5 milionů osob. V letech 1945 – 1949 přišlo do Českých zemí asi 130 tisíc reemigrantů. Po

celé poválečné období byla však migrační bilance ve srovnání s přirozeným přírůstkem záporná. Do socialistického Československa přicházeli migranti zejména ze zemí střední a východní Evropy, Řecka a Francie. Během 1. poloviny 90. let se Česko stalo tranzitní zemí z Východu na Západ, v roce 1990 představovali cizinci 0,3 % populace tehdejšího Československa a v roce 2008 dosáhl 3,9 %.

Cizí populace v rozmezí 10 % může ještě podle Sartoriho (2005) představovat přijatelné množství, v rozsahu 20 % už pravděpodobně ne a při 30 % by zcela jistě narážela na silný odpor. Migrační politika země tedy reguluje příliv imigrantů na svá území a na makroúrovni rozlišuje Castles (in Šišková, 2001) následující tři modely migrační politiky:

- diskriminační založený na dočasném a návratném pobytu cizinců,
- asimilační stojící na jednostranném procesu rychlé a jednoduché adaptace imigranta do nové společnosti,
- multikulturální (pluralitní) podporující odlišnosti minority od majoritní populace.

Migraci představuje podle Budilové, Hirta a kol. (2005) časově více či méně ohraničený proces přesunu lidí mezi prostory určenými státními hranicemi. Rozlišují migraci dobrovolnou spočívající v opuštění vlasti za účelem studia, sjednocení rodiny nebo zajištění zaměstnání, a vynucenou spočívající ve snahách vyhnout se pronásledování, represi, ozbrojeným konfliktům, přírodním či jiným katastrofám nebo jiným situacím představující riziko ohrožení života, svobody a živobytí jednotlivce.

Za hlavní determinanty pohybů považuje Šišková (2001) hluboké disproporce v bohatství jednotlivých oblastí i v následné životní úrovni daných oblastí, rozdílnosti v míře demokracie a politické stability. K rostoucí intenzitě migračních pohybů přispívá pokračující modernizace, rozvoj komunikačních systémů a zvyšování dopravní propojenosti. Na globální úrovni charakterizuje migraci jako tok obyvatelstva z chudého Jihu na bohatý Sever a rozlišuje následující typy migračních pohybů:

- tradiční pravidelnou migraci,
- smluvní pracovní pohyby,
- pohyby vysoce vzdělaných pracovníků,
- ilegální pohyby.

2.2 Integrace

Problémům spojených s imigrací a integrací nově přicházejících lidí do hostitelské země se podle Hladíka (2006) snaží předcházet a reagovat na ně multikulturní výchova spočívající v záměrném výchovně-vzdělávacím působení na jedince s cílem jeho přípravy na život v multikulturní společnosti, ve které se vyskytují skupiny obyvatel s různými duchovními a materiálními hodnotami a její fungování je definováno následujícími znaky:

- existence dvou nebo více skupin obyvatel obývajících společný geografický prostor,
- kulturně politická participace všech etnicko-kulturních skupin,
- tolerance ke kulturním odlišnostem,
- dodržování zákonů země, ve které členové odlišných skupin žijí,
- odmítání projevů xenofobie a rasismu,
- existence vzdělávacího systému podporujícího snášenlivost mezi skupinami,
- nekonfliktní a obohacující komunikace mezi odlišnými skupinami, kterou ovlivňují podle Šiškové (2001) následující faktory:
 - hodnoty, které přijímáme v rámci socializačního procesu od narození a které nám ukazují, co je správné a důležité a podle hodnotového systému žijeme,
 - vnímání neboli percepce čehokoli kolem nás z různých úhlů pohledu, neboť náš pohled je sice jedinečný, nikoli však jediný,
 - předpojatost až předsudky vyplývají z hodnotových vzorců chování, tradic, zkušeností, informací a ze sociální percepce,
 - komunikační styl je ovlivněný 7 % verbální komunikací, 38 % tónem hlasu a 55 % neverbální komunikací.

Integrace je podle Drbohlava a kol. (2010) definována jako obousměrný proces sjednocení místního obyvatelstva a migrantů do jedné společnosti. Za zásadní integrační indikátory považují míru nezaměstnanosti, využívání sociálních dávek cizinci a českými občany, vzdělanostní úroveň, životní styl migrantů, jejich postoje a hodnoty, demografické chování, znalost jazyka přijímacího státu, smíšená manželství, aj. Již v prosinci 1991 byly přijaty základní principy zaměřené na integraci uprchlíků, od roku 1994 fungoval program Státní asistenční program pro integraci, v roce 1999 vznikl vládní dokument Zásady koncepce integrace cizinců na území ČR, v roce 2005 byla připravena nová verze integrační koncepce, v roce 2009 byl přijat tzv. antidiskriminační zákon a v témže roce zahájila podle Informační publi-

kace MV ČR (2009) činnost Integrační centra v krajích Moravskoslezském, Jihomoravském, Pardubickém, Plzeňském, Ústeckém a Zlínském. Hlavními cíli center jsou:

- sociálně – právní poradenství,
- kurzy češtiny a socio - kulturní orientace cizinců ve společnosti ČR a další preventivní činnost,
- permanentní monitoring situace, sledování změn v počtu, postavení, národnostním složení cizinců, aj.,
- rozvoj občanské společnosti.

Stěžejním prvkem multikulturní společnosti jsou právě národnostní menšiny spolu s imigranty, o kterých pojednává následující kapitola.

3 CIZINCI

Cizincem se rozumí podle § 1 odst. 2 č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změnách některých zákonů, v platném znění, (dále jen zákon o pobytu cizinců), fyzická osoba, která není státním občanem České republiky, včetně občana Evropské unie. V současnosti lze rozeznat následující kategorie cizinců, jak uvádí Drbohlav a kol. (2010) :

- občané zemí Evropské unie, Švýcarska, Islandu a Lichtenštejnska a jejich rodinní příslušníci,
- občané zemí mimo Evropskou unii, tzv. občané třetích zemí,
- ostatní cizinci bez ohledu na státní příslušnost dělení se na:
 - žadatele o mezinárodní nebo dočasnou ochranu,
 - nelegálně pobývajících cizince v ČR.

Pobyt cizinců na území ČR se řídí především zákonem o pobytu cizinců, dále zákonem č. 325/1999 Sb., o azylu, v platném znění a zákonem č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, v platném znění. Cizinec může na území ČR pobývat přechodně nebo trvale a podle článku 14 odst. 5 Listiny základních práv a svobod může být cizinec vyhoštěn jen v případech stanovených zákonem. Cizinec může tedy pobývat na území přechodně podle § 17 zákona o pobytu cizinců, bez víza, na základě krátkodobého víza (tzv. schengenského víza), na základě dlouhodobého víza (vízum nad 90 dnů), na základě povolení k dlouhodobému pobytu, na základě povolení k přechodnému pobytu, nebo na základě výjezdního příkazu, který podle § 50 odst. 3 zákona o pobytu cizinců opravňuje cizince k přechodnému pobytu na území po dobu, která je nezbytná k provedení neodkladných úkonů, a k vycestování z území. Cizinci, jsou oprávněni pobývat na území trvale podle § 65 odst. 1 na základě povolení k trvalému pobytu nebo rozhodnutí příslušného orgánu o svěřeni cizince mladšího 18 let do náhradní výchovy. Narodí-li se cizinec na území, považuje se jeho pobyt podle § 88 odst. 1 zákona o pobytu cizinců na tomto území po dobu pobytu jeho zákonného zástupce, nejdéle však po dobu 60 dnů ode dne narození, za přechodný, není-li dále v zákoně stanoveno jinak. Zákon o pobytu cizinců zvlášť upravuje přechodný a trvalý pobyt občanů Evropské unie a jejich rodinných příslušníků v hlavě IVa.

Ministerstvo vnitra provozuje podle Matoušové a Růžičky (2012) tzv. azylová zařízení. Po zákonem stanovenou dobu pobývá cizinec v přijímacím středisku, kde jsou provedeny iden-

tifikační úkony, lékařské vyšetření a sepsána žádost o azyl. Následně je žadatel umístěn v pobytovém středisku nebo se na základě žádosti může ubytovat v soukromí. V roce 2011 počet legálně pobývajících cizinců dosáhl 434 tisíc. Mezi cizinci převažují občané třetích zemí, jimž dominuje 118,9 tis. Ukrajinců, následováni 58,2 tis. Vietnamci a 32,3 tis. Rusy. Zastoupení občanů států EU se zvýšilo z 32 % roku 2010 na 35 % v roce 2011 a nejpočetnější skupinou jsou s 81,3 tis. Slováci, s 19,1 tis. Poláci a s 15,8 tis. Němci. Mezi regiony s nejvyšší koncentrací cizinců patří Praha a Středočeský kraj. Mezi regiony s nejnižší koncentrací cizinců patří kraj Vysočina, Zlínský kraj a Olomoucký kraj. Ve Zlínském kraji představují cizinci 1,8 % z celkového počtu. Následující tabulka vyobrazuje rozložení počtu cizinců ve Zlínském kraji v letech 2005 – 2011.

Tab. 1. Rozložení počtu cizinců ve Zlínském kraji v letech 2005 – 2011.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Kroměříž	804	876	1015	1214	1396	1387	1207
Uherské Hradiště	1708	1942	2189	2385	2208	2201	2188
Vsetín	1215	1261	1424	1555	1381	1325	1380
Zlín	2199	2517	3011	3259	3148	3119	3234
Zlínský kraj	5 926	6 596	7 639	8 413	8 133	8 032	8 009

Zdroj: Český statistický úřad

Následující tabulka zobrazuje nejčastější státní občanství cizinců na území Zlínského kraje v roce 2011.

Tab. 2. Nejčastější státní občanství ve Zlínském kraji v roce 2011.

	Bělorusko	Itálie	Moldavsko	Mongolsko	Německo	Polsko	Rusko	Slovensko	Ukrajina	Vietnam
Kroměříž	4	22	17	21	22	48	53	340	290	239
Uherské Hradiště	67	29	39	14	93	54	53	1 131	208	173
Vsetín	35	18	10	15	40	124	19	635	160	88
Zlín	32	57	81	314	57	99	119	1 249	379	341
Zlínský kraj	138	126	147	364	212	325	244	3355	1037	841

Zdroj: Český statistický úřad

Cizinec může na území ČR vykonávat zaměstnání podle Informační publikace MV ČR (2009) na základě platného povolení k zaměstnání vydaného příslušným úřadem práce, v jehož obvodu bude cizinec zaměstnání vykonávat, a platného povolení k pobytu nebo je-li držitelem zelené karty. Zelená karta opravňuje cizince podle § 42g odst. 9 zákona o pobytu cizinců k pobytu na území a k výkonu zaměstnání po dobu v ní uvedenou. Podmínky zaměstnávání cizinců na území ČR jsou stanoveny v zákoně č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů. Zaměstnavatelé jsou povinni dodržovat zásadu rovného zacházení se všemi zaměstnanci v rámci pracovních podmínek, odměňování, odborné přípravy a funkčního nebo jiného postupu v práci. Cizinci s trvalým pobytem a azylanti mají v oblasti živnostenského podnikání stejné postavení jako občan ČR. Od 1. 1. 2009 byly v ČR podle Matoušové a Růžičky (2012) zavedeny tzv. zelené karty povolující dlouhodobý pobyt za účelem zaměstnání a o nichž jsou oprávněni žádat občané států stanoveni vyhláškou Ministerstva vnitra. Od 1. 1. 2011 byly za účelem pobytu cizinců a výkonu vysoce kvalifikovaného zaměstnání zavedeny tzv. modré karty, o jejichž vydání rozhoduje MV, které ke konci roku 2011 vydalo 4 tyto karty.

Vzdělávání cizinců je podle MV ČR (2009) založeno na rovném přístupu bez jakékoli diskriminace, na zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivce, na vzájemné úctě, respektu a solidaritě. Specifika vzdělávání cizinců upravuje zejména § 20 školského zákona. Cizinci s oprávněným pobytem mají přístup k předškolnímu, základnímu, střednímu a vyššímu odbornému vzdělávání za stejných podmínek jako občané ČR. Počet cizinců na českých školách se podle Drbohlava a kol. (2010) v čase zvyšuje a nejvíce cizinců studuje podle Matoušové a Růžičky (2012) na vysokých školách, zejména v Praze a v Brně. Cizinci nejčastěji studují obory technické, ekonomické, humanitní a společenské.

Ve vztahu k cizincům patří k dlouhodobě nejkritizovanějším aspektům podle Drbohlava a kol. (2010) postavení cizinců v systému zdravotního pojištění, které odporuje i praxi v jiných členských zemích EU. V rámci zdravotní péče o cizince rozlišuje Informační publikace MV ČR (2009) povinné veřejné zdravotní pojištění a cestovní zdravotní pojištění krátkodobé při pobytu do 365 dní a dlouhodobé, které vzniká na základě uzavření pojistné smlouvy. V zákonem stanovených případech je cizinec povinen předložit doklad o uzavřeném cestovním zdravotním pojištění prokazující zajištění úhrady případných nákladů na léčení v souvislosti s úrazem nebo náhlým onemocněním na území ČR. Po dobu zajištění cizince na území je mu podle § 176 odst. 1 zákona o pobytu cizinců poskytnuta potřebná ne-

odkladná péče při stavech ohrožující život, způsobující trvalé chorobné změny, působící náhlé utrpení a bolesti, týkající se těhotenství a porodu, anebo v souvislosti s nařízenou karanténou nebo jiným opatřením v souvislosti s ochranou veřejného zdraví.

Negativním jevem je podle Drbohlava a kol. (2010) kriminalita a přenos z prostředí zemí cizinců do cílové země nové praktiky a trestné činnosti, které mohou po čase v ČR zakořenit a být potenciálním rizikovým faktorem pro společnost. Nejvyšší počty cizinců jsou odsuzovány za ohrožení pod vlivem návykové látky, krádeže, řízení vozidla bez oprávnění nebo za výtržnictví. V letech 2003 – 2008 byla více než třetina odsouzených Slováci, následně Ukrajinci, Vietnamci, Poláci, Rumuni a Rusové. Někteří se zapojují do organizovaného zločinu, ukrajinský je charakteristický vydíráním, vybíráním výpalného, prostitucí, obchodováním se ženami, násilnou trestnou činností a loupežemi. Ruští migranti se podílí na vydírání, vraždách, prostituci, krádeží aut, loupežích, obchodování se zbraněmi a lidmi. Vietnamští migranti se zaměřují na pašování zboží, nelegální přechody hranic, drogový obchod, daňové podvody nebo padělání zboží.

V následujících podkapitolách práce se zaměřuji na jednotlivé nejpočetnější skupiny cizinců žijících na území ČR a ve Zlínském kraji.

3.1 Ukrajinci

Přítomnost Ukrajinců v Čechách a na Moravě lze zachytit podle Hirta (2010) už v 16. a 17. století. Po připojení části Holiče a Bukoviny na konci 18. století k habsburskému soustátí byla migrace intenzivnější a nová vlna vysokoškoláků přicházela za studiem koncem 19. století. V první polovině 20. století byla ukrajinská komunita velmi aktivní, bylo provozováno ukrajinské divadlo, ukrajinská univerzita, umělecká akademie, gymnázia a různé ukrajinské spolky, jejichž rozvoj zastavila sovětská okupace a to až do roku 1989. Od roku 2000 podléhal pobyt Ukrajinců v ČR vízové povinnosti. Ukrajinci pobývají u nás na základě dlouhodobého pobytu nejčastěji za účelem zaměstnání (40 %) a podnikání (30 %). Ukrajina je považována za poměrně bezpečnou zemi, a tudíž je velká část žádostí o azyl zamítnuta. Zaměstnání získávají Ukrajinci na doporučení známých, také přes zprostředkovatele v rámci tzv. klientského systému, nebo na základě živnostenského listu v rámci tzv. švarc systému. Práce jsou často fyzicky náročné, v nevhodných pracovních podmínkách – hluku, prachu, za

nepříznivého počasí pod širým nebem, což zvyšuje riziko pracovních úrazů. Ukrajinci často přijíždějí do ČR pouze za sezónními pracemi.

Vyšší míra národní hrdosti a udržované zvyky a tradice souvisejí podle Šiškové (2001) s církevními svátky a s výročními dny výrazných osobností. S pobytem velkého počtu ukrajinských dělníků u nás spojuje většina českého obyvatelstva nárůst kriminality, zmenšování pocitu bezpečí, vznikají xenofobní pocity. Českou veřejnost je proto nutno objektivně informovat.

V ČR působí podle Rasmussenové (1993) od roku 1990 kulturně – osvětová organizace Sdružení Ukrajinců a podle Budilové, Hirta a kol. (2005) Ukrajinská iniciativa, v roce 1994 byl založen Ukrajinský ženský spolek a v roce 2001 Fórum Ukrajinců.

3.2 Slováci

Podle Rákose (2001) pozice slovenského národa mezi Čechy a Maďary značně ztěžovala formulaci slovenské identity, pokrevní příbuznost znesnadňuje ohraničení směrem k Čechům a historické soužití s Maďary zase vzhledem k Maďarům. Autor nepopírá ani existenci slovenského antisemitismu. Čechům přiřazuje roli mužskou spočívající v racionalitě a vypočítavosti a Slovákům roli ženskou spočívající v kráse a půvabu.

3.3 Vietnamci

Přítomnost Vietnamců v ČR lze podle Hirta (2010) datovat od 40. let minulého století, kdy do 90. let byla doba pobytu vázána na mezistátní dohody nabízející občanům socialistického Vietnamu vysokoškolské vzdělání nebo vyučení a praxi v československých podnicích. Československá strana obsazovala vietnamské pracovníky v neatraktivních oborech, v pásové výrobě nebo v pomocných pracích, a vietnamskou stranu motivovala možnost výdělku a nelegálního obchodování s nedostatkovým zbožím, např. s digitálními hodinkami, walkmany, džíny, aj., na základě čehož v letech 1990 – 1992 využila řada Vietnamců možnosti získat živnostenský list a na jeho základě dlouhodobý pobyt, pronajímali si stánky na tržnicích a zaplavili trh levným textilem a elektronikou z Asie. Ve velkých městech si vietnamští podnikatelé pronajali pro velkoobchod prostorné objekty bývalých továren a kasáren. Po roce 1993 a také 1995 přišla významná vlna vietnamských migrantů z Německa. V polovině 90. let začaly vznikat rodinné okruhy a komunity Vietnamců, ve které nejvyšší postavení mají

starousedlíci, obchodníci a podnikatelé tvoří střední vrstvu a nově příchozí představují nejnižší vrstvu. V roce 2005 vlastnilo 95 % ekonomicky aktivních Vietnamců u nás živnostenská listy.

Národ je typický podle Šiškové (2001) svým lidovým charakterem, hrdostí na svou statečnost a rodina zůstává silnou životní hodnotou. Veřejné upozornění na nedostatky druhého je považováno za neslušnost, za slušné chování považují chování umírněné, kdy nedáváme najevo své problémy. Ve Vietnamu je nepřipustné líbání na veřejnosti, pokud ovšem někdo při jídle mlaská a řihá, vyjadřuje tím pocit spokojenosti a pochvalu hostiteli. Důraz kladou na dodržování tradic při přípravě jídla, na uctívání předků a nejvýznamnějším svátkem v roce jsou oslavy nového roku. Nejvíce zavádějící je podle Hirta (2010) úsměv, jímž vyjadřují nervozitu, rozpaky či omluvu, že obtěžují svými problémy nebo nerozumí projevu.

Ve vietnamské komunitě působí podle Hirta (2010) různá krajanská sdružení, v roce 1992 vznikl Svaz vietnamských podnikatelů podporující ekonomické aktivity vietnamských podnikatelských subjektů v ČR, v roce 1999 byl založen Svaz Vietnamců v ČR řešící problémy komunity a pořádající kulturní akce nebo také Svaz vietnamských studentů a mládeže sdružující vietnamské studenty českých vysokých škol. Podle Budilové a Hirta (2005) u nás působí také Občanské sdružení vietnamsky hovořících občanů a Česko-vietnamská společnost.

3.4 Rusové

V období mezi dvěma světovými válkami patřili podle Rasmussenové (1993) Rusové k demokratickému a humánnímu obrazu Československé republiky, založili u nás své školy, vystavěli domy a kostely, žili bohatým společenským životem. Z vpádu spojeneckých vojsk v roce 1968 pramení ovšem v české veřejnosti podle Šiškové (2001) negativistický pohled vůči všemu ruskému. Na našem území se také projevuje éra ruského mafiánství. Důvody pro migraci jsou především nezaměstnanost, snižující se kvalita života, rostoucí chudoba, zhoršující se zdravotní stav a dostupnost a kvalita vzdělání v Rusku.

3.5 Poláci

Podle Rasmussenové (1993) žijí Poláci především v oblasti Karviné, Frýdku-Místku a Těšínska, kde je vytvořena síť škol s polským vyučovacím jazykem. V roce 1990 se konal prv-

ní slet Poláků v ČSFR s cílem vytvořit jednotnou reprezentaci polské menšiny prosazující své zájmy. U nás vznikla Rada Poláků sdružující řadu spolků, klubů a sdružení.

3.6 Němci

Podle Rákose (2001) se jedná o národ hrající v evropských i světových dějinách jednu z eminentních rolí a vzhledem právě k politické minulosti má podle Rasmussenové (1993) německá národnostní menšina své problémy, její vývoj u nás byl značně rozporný a složitý, komunisté v Československu usilovali o politickou a názorovou „převýchovu“ německého obyvatelstva, po lednu 1968 se také pro německou národnostní skupinu otevřely nové možnosti a v listopadu 1989 se i pro ně otevřela možnost svobodného rozvoje. Celostátně v ČR působí kulturní sdružení Svaz Němců. Němcům přisuzuje Rákos (2001) vlastnosti jako důkladnost i v teoretickém myšlení, vytrvalost, pracovitost, poslušnost, hudebnost, nositel kulturních a vědeckých hodnot.

3.7 Moldavci

Po pádu komunismu zanikla podle Budilové, Hirta a kol. (2005) řada pracovních příležitostí, což způsobilo vysokou nezaměstnanost a rostoucí chudobu. Lékařská péče je špatně dostupná a zhoršuje se tedy zdravotní stav obyvatelstva a tzv. gastarbeitři odjíždí do ciziny vydělat peníze a většina z nich vnímá pobyt v ČR jako dočasný a neusiluje o integraci. V Moldavsku žije také početná ruská a ukrajinská menšina.

3.8 Mongolové

Spolupráce mezi Mongolskem a Československem v 60. letech minulého století spočívala podle Hirta (2010) v oblasti rozvoje hospodářství a výměny pracovních sil. Trvalé usídlení Mongolů v ČR je poměrně řídké a v počtu zastoupení dominují ti, kteří k nám přijeli kvůli zaměstnání. Ke komunitnímu typu sdružování mongolští imigranti ovšem neinklinují. Největší problém představuje jazyková bariéra a s ní spojený nedostatek informací, sociální izolace, potíže s hledáním práce a nutná pomoc zprostředkovatele, závislost na další osobě a ohrožení vykořisťováním. Odlišují se v časoprostorové orientaci, důvěře v mluvené slovo mající moc uzavřených smluv. Mongolský čaj je součástí všech sezení. V ČR působí Čes-

komongolská společnost, Společnost přátel Mongolska nebo Klub přátel Asie – Pražská jurta.

4 POLICIE ČR

Již ve starověku si podle Uhlíře (2007) státy vytvářely pro boj s vnějším nepřítelem a pro ochranu vnitřní stability instituci armády neboli vojska, které se s rozvojem organizace státu dále specializovaly a objevily se samostatné bezpečnostní sbory. V historii převzala policie z rakousko-uherské monarchie dvě prvorepublikové bezpečnostní složky a to četnictvo a státní policii, jak uvádí Policejní prezidium ČR (2010). Četnictvo udržovalo veřejný pořádek a veřejnou bezpečnost a v předválečném Československu vytvořilo specializované složky - četnické pohotovostní oddíly, četnické pátrací stanice, četnické silniční kontrolní stanice a četnické letecké hlídky. Státní policejní úřady plnily úkoly pořádkové a dopravní policie, pátrací a vyšetřovací služby. Československá státní policie se aktivně podílela na vzniku a rozvoji mezinárodní spolupráce a založení Interpolu.

Policie ČR byla zřízena podle Hrudky, Zámka a kol. (2012) zákonem č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, s účinností od 15. července 1991. Podle § 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o policii), je Policie ČR jednotný, ozbrojený, bezpečnostní sbor a podle § 2 téhož zákona slouží veřejnosti k ochraně bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku, k předcházení trestné činnosti a plní úkoly dle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, předpisy Evropských společenství nebo mezinárodními smlouvami. Jmenovaný zákon nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2009. Mezi základní strategické metody činnosti policie řadí autoři preventivně výchovnou činnost a represí, neboli donucení. Primárním posláním policie je ochrana společnosti před nebezpečím a poskytování ochrany:

- celospolečenským zájmům a hodnotám,
- právnickým a fyzickým osobám,
- hmotnému i nehmotnému majetku.

Policie ČR je podle Budilové, Hirta a kol. (2005) policií státu založeného na rovnosti všech bez ohledu na etnickou, jazykovou, rasovou, národnostní a náboženskou příslušnost. Veškerá činnost policie se musí opírat o zákon a odehrávat se v jeho mezích a to také ve vztahu k menšinám. V multikulturní společnosti plní policie následující role:

- chránit oprávněné zájmy příslušníků menšin i většiny,
- sankcionovat protiprávní jednání proti koncepci rovnoprávnosti,

- plnit funkci prvního kontaktního a informativního státního orgánu,
- zaměřovat se také na osvětu a prevenci.

Úkoly Policie ČR podle Policejního prezidia ČR (2010) plní 47 000 policistů a 11 000 zaměstnanců policie. Součástí přijímacího řízení je komplexní zdravotní prohlídka, psychologické vyšetření a prověrka tělesné zdatnosti. V den nástupu k výkonu služby policista skládá služební slib a policisté jsou ve služebním poměru k České republice. Kritéria přijetí do služebního poměru jsou následující:

- občan ČR starší 18 let,
- bezúhonný,
- splňující stupeň vzdělání stanovený pro služební místo,
- zdravotně, osobnostně a fyzicky způsobilý,
- nesmí být členem politické strany nebo hnutí,
- nesmí vykonávat živnostenskou nebo jinou výdělečnou činnost.

Podle § 5 odst. 1 zákona o policii je policie podřízena Ministerstvu vnitra ČR a podle § 5 odst. 2 téhož zákona vytváří ministerstvo podmínky pro plnění úkolů policie, analyzuje rizikové faktory ohrožující vnitřní pořádek a bezpečnost státu, vytváří a dohlíží na plnění závazných koncepcí vnitřního pořádku a bezpečnosti, zpracovává návrhy a podílí se na zavádění systémových změn v činnosti policie, vydává odborná stanoviska, vyžaduje vůči policii informace a vysvětlení od policejních útvarů, podílí se na zabezpečování mezinárodní policejní spolupráce a vytváří podmínky pro spolupráci policie s ústředními správními úřady a jinými státními orgány.

Podle § 6 zákona o policii jsou jejími základními organizačními součástmi:

- činnost policie řídí Policejní prezidium ČR v čele s policejním prezidentem sídlící v Praze,
- specializované útvary policie s celostátní působností jsou zřízeny podle Nařízení ministerstva vnitra č. 67 a zahrnují Útvar pro ochranu ústavních činitelů ochranné služby, Útvar pro ochranu prezidenta ČR ochranné služby, Ředitelství služby cizinecké policie, Leteckou službu, Pyrotechnickou službu, Útvar pro odhalování organizovaného zločinu služby kriminální policie a vyšetřování, Útvar odhalování korupce a finanční kriminality služby kriminální policie a vyšetřování, Národní protidrogovou centrálu služby kriminální policie a vyšetřování, Útvar zvláštních činností služby

kriminální policie a vyšetřování, Útvar speciálních činností služby kriminální policie a vyšetřování, Úřad dokumentace a vyšetřování zločinu komunismu služby kriminální policie a vyšetřování, Útvar rychlého nasazení a Kriminalistický ústav Praha.

- krajská ředitelství policie s územně vymezenou působností,
- útvary zřízené v rámci krajského ředitelství a podle závazného pokynu policejního prezidenta č. 137 (2009) se jedná o Obvodní ředitelství policie Praha I, Obvodní ředitelství policie Praha II, Obvodní ředitelství policie Praha III, Obvodní ředitelství policie Praha IV, Městské ředitelství policie Plzeň, Městské ředitelství policie Brno a Městské ředitelství policie Ostrava.

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 137 (2009) stanoví, že v policii působí zejména:

- služba pro zbraně a bezpečnostní materiál,
- služba pořádkové policie,
- pyrotechnická služba,
- služba dopravní policie,
- služba kriminální policie a vyšetřování,
- kriminalistickotechnická a znalecká služba,
- ochranná služba,
- letecká služba,
- služba rychlého nasazení,
- služba cizinecké policie.

Příslušníci Policie ČR se řídí Etickým kodexem, který uvádím v příloze PII této bakalářské práce a nyní Vás blíže seznámím s jednotlivými službami policie, které jsem zvolil ke srovnání postojů v rámci praktické části.

Pracuji u Policie České republiky od roku 2000. Celých třináct let sloužím u služby cizinecké policie. V roce 2000 jsem nastoupil k Pátracímu oddělení ve Slavičíně, zde jsem vykonával kontrolu oprávněnosti vstupu a pobytu cizinců na našem území, řešil problematiku nelegální přeshraniční migrace a kontrolu pravosti dokladů. V roce 2005 jsem přestoupil na Oddělení cizinecké policie ve Zlíně, kde jsem se zabýval problematikou povolování víz, dlouhodobých, přechodných a trvalých pobytů, dále dohlížel nad pobytovým režimem cizinců a okrajově řešil azylovou problematiku v souvislosti s Pobytovým střediskem Kašava. V roce 2011 byla služba cizinecké policie jako samostatná složka Policie ČR zrušena a byla

začleněna pod jednotlivá krajská ředitelství policie. Od tohoto roku pracuji na Oddělení cizinecké policie na skupině pobytových agend ve Zlíně, kde vykonávám úkoly svěřené policii v rámci cizinecké problematiky v souladu se zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, tak i dalšími zákony a mezinárodními úmluvami, kterými je Česká republika vázána.

4.1 Služba pořádkové policie

Podle Macka a kol. (2001) se pořádková policie zaměřuje na plnění běžných a každodenních úkolů, ochranu veřejného pořádku a bezpečnosti osob a majetku. Jedná se o základní pilíř policie a také nejpočetnější službu policie podle Hrudky, Zámku a kol. (2012). Výkonnými články služby jsou obvodní oddělení zahrnující dozorčí, obchůzkovou a hlídkovou službu, procesní a preventivní činnosti, a dále železniční oddělení policie. Policisté jsou tedy v přímém kontaktu s občany, orgány obce, právníckými a fyzickými osobami a tato služba je personální základnou pro výběr policistů do specializovaných služeb, např. kriminální policie a vyšetřování, dopravní policie, aj. Základními metodami činnosti služby pořádkové policie jsou preventivně výchovná činnost a donucení. Na prvním místě stojí užití veškerých možných preventivních postupů k zabránění nebo omezení spáchání protiprávního jednání. O konkrétním služebním zákroku rozhoduje policista sám v souladu se zákonem.

Mezi základní úkoly dle § 2 zákona o policii patří zejména:

- spolupůsobení při zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti,
- ochrana bezpečnosti osob a majetku,
- předcházení kriminalitě,
- boj proti kriminalitě,
- vedení trestního, přestupkového řízení a správního řízení v oblasti domácího násilí,
- plnění úkolů dle trestního řádu,
- další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony a jinými státními předpisy.

Mezi základní oprávnění policistů služby pořádkové policie řadí Hrudka, Zámek a kol. (2012) oprávnění požadovat vysvětlení, prokázání totožnosti, zajištění osoby, krátkodobé omezení osobní svobody, odebrání zbraně či věci, provedení prohlídky dopravních pro-

středků, zákaz vstupu na určitá místa, vykázání, použití donucovacích prostředků a zbraně, atd.

Součinnost při zabezpečování ochrany veřejného pořádku ji podle Macka a kol. (2001) poskytují ostatní policejní a bezpečnostní složky. Velmi těsné součinnostní vztahy má se službou kriminální policie. Podle Policejního prezidia ČR (2010) jsou součástí služby pořádkové policie také pořádkové jednotky, jejichž příslušníci jsou vybaveni speciálními výstroji a výzbrojí. Úkolem policejních antikonfliktních týmů je pomocí komunikace s účastníky rizikových akcí předejít případnému protiprávnímu jednání. Úkolem zásahové jednotky jsou zákroky proti nebezpečným pachatelům zvláště závažných trestných činů. Pohotovostní jednotky posilují výkon hlídkové služby.

4.2 Služba dopravní policie

Podle Hrudky, Zámka a kol. (2012) je služba dopravní policie řízena ředitelstvím služby dopravní policie policejního prezidia, které spravuje informační systémy, vede statistiku dopravních nehod, kontroluje výkon dozoru nad silničním provozem, dozoruje přepravu nebezpečných nákladů, provádí kontrolu přestupkové agendy, aj. V ČR bylo k 30. 6. 2011 evidováno 4 552 158 osobních motorových vozidel, tedy jeden osobní automobil připadající na 2,31 obyvatele. Služba dopravní policie realizuje zejména tyto typické činnosti:

- dohlíží na bezpečnost a plynulost silničního provozu, kdy policisté kontrolují dodržování pravidel silničního provozu, organizují a provádějí řízení provozu na pozemních komunikacích, dohlíží nad technickým stavem vozidel, kontrolují řidiče motorových vozidel, cyklisty, chodce a vozky, monitorují stav pozemních komunikací a oznamují zjištěné závady,
- dohlíží na zákaz požívání alkoholických nápojů a jiných návykových látek řidiči,
- kontrolují dodržování rychlosti mobilními nebo stacionárními technickými prostředky schválenými Českým metrologickým institutem a každoročně kalibrovanými, neboť nedodržování rychlosti jízdy patří mezi nejtragičtější příčiny nehod,
- pověřená výjezdová služba šetří dopravní nehody, čímž získává základní údaje o příčinách vzniku nehody, průběhu nehodového děje a o následcích nehody,
- projednává přestupky v blokovém řízení a ve správním řízení v zákonem svěřených oblastech.

Zvlášť intenzivním způsobem dohledu na silniční provoz jsou podle Policejního prezidia ČR (2010) dopravně bezpečnostní akce.

Macek a kol. (2001) rozlišují formy dohledu nad silničním provozem na pěší hlídkování, veřejné a skryté motorizované hlídkování, hlídkování pomocí vrtulníků a hlídkování pomocí technických prostředků.

4.3 Služba kriminální policie a vyšetřování

Služba kriminální policie a vyšetřování (dále jen SKPV) plní úkoly dle trestního řádu spočívající podle Hrudky, Zámka a kol. (2012) v předcházení, odhalování, prověřování a vyšetřování trestných činů, a rozděluje se na:

- součástí policejního prezidia:
 - kancelář náměstka policejního prezidenta zabezpečuje návrhy koncepčních, organizačních a legislativních materiálů vč. koordinace činnosti organizačních článků prezidia a útvarů policie s celostátní působností,
 - úřad SKPV policejního prezidia, v jehož čele stojí ředitel přímo řízený náměstkem policejního prezidenta pro SKPV.
- útvary policie s celostátní působností:
 - Útvar pro odhalování organizovaného zločinu SKPV,
 - Útvar odhalování korupce a finanční kriminality SKPV,
 - Národní protidrogová centrála SKPV,
 - Útvar zvláštních činností SKPV,
 - Útvar speciálních činností SKPV je profesionální, nezávislý a nestranný útvar provádějící specifickou a důsledně utajovanou servisní činnost,
 - Úřad dokumentace a vyšetřování zločinu komunismu SKPV,
 - Kriminologický ústav Praha je oprávněn vykonávat znaleckou činnost v oborech elektrotechnika, chemie, kriminalistika, písmoznalectví a strojírenství, a je skládá se z kanceláře ředitele, odboru technických a přírodovědných zkoumání a z odboru kriminalistických identifikací.
- součástí krajských ředitelství policie:
 - kancelář náměstka ředitele krajského ředitelství pro SKPV odpovídá za koordinaci činnosti organizačních článků SKPV, aj.,

- odbor obecné kriminality vykonává nejnáročnější policejní činnosti v trestním řízení, spolupracuje s hromadnými sdělovacími prostředky a se znalci, organizuje semináře a školení specializovaných policistů SKPV, aj.,
- odbor hospodářské kriminality vykonává obdobné úkoly po linii hospodářské kriminality,
- odbor operativní dokumentace odpovídá za plnění zvláštních úkolů v oblasti operativně pátrací činnosti,
- odbor technické ochrany koordinuje specializované pátrací činnosti, odpovídá za používání podpůrných pátracích prostředků, zpracovává obrazové, zvukové a jiné záznamy pro účely trestního řízení, aj.,
- odbor analytiky odpovídá za plnění úkolů v oblasti případových a datových analýz, zajišťuje koordinační, metodickou a technickou pomoc organizačním článkům ředitelství a městského ředitelství, aj.,
- odbor kriminalistické techniky a expertíz je součástí kriminalistickotechnické a znalecké služby,
- územní odbory SKPV krajských, obvodních a městských ředitelství zajišťují, zpracovávají a vyhodnocují stopy, fotodokumentaci a videozáznamy z míst událostí, sledují a vyhodnocují kvalitu trestního řízení, efektivitu uplatňovaných metod, forem a prostředků, aj.

Na všech výše uvedených úrovních se dělí SKPV na linii obecné kriminality a linii hospodářské kriminality. Obecná kriminalita zahrnuje podle Policejního prezidia (2010) trestné činy proti životu a zdraví, proti majetku nebo proti svobodě a lidské důstojnosti. Hospodářská kriminalita zahrnuje trestné činy proti měně, proti hospodářské kázi nebo trestné činy daňové.

4.4 Služba cizinecké policie

Historie ochrany státních hranic ČR započala dle Hrudky, Zámka a kol. (2012) dne 17. 11. 1989. V období 1. 1. 2002 – 31. 12. 2010 působila na území ČR Služba cizinecké a pohraniční policie. Od 1. 1. 2011 byly převedeny činnosti týkající se pobytu cizinců na pracovníky odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra. Mezi vykonávané činnosti služby cizinecké policie patří zejména ochrana hranic inspektoráty cizinecké policie na mezinárodních letištích. Ředitelstvím služby cizinecké policie s celorepublikovou působností, odhalo-

vání nelegální migrace cizinců, odhalování trestné činnosti cizinců a plnění vybraných úkolů při povolování pobytu cizinců na území ČR. Na regionální úrovni působí odbory cizinecké policie, které jsou vytvořeny v rámci krajských ředitelství policie, a členící se na oddělení:

- pobytové kontroly, pátrání a eskort,
- pobytových agend rozhoduje o prodloužení platnosti a doby pobytu na krátkodobé vízum a ověřuje pozvání cizince a hlášení pobytu cizince na území,
- dokladů a specializovaných činností zaměřující se zejména na boj proti zneužívání dokladů a veřejných listin cizinci a na vyhodnocování pravosti dokladů,
- dokumentace odhalující např. porušování režimu pobytu cizinců na území, padělání a pozměňování veřejných listin nebo trestné činnosti obchodování s lidmi.

Podle Policejního prezidia (2010) se příslušníci cizinecké policie podílejí také na mezinárodní policejní spolupráci a součástí služby je i zvláštní jednotka specializující se na doprovody letadel při rizikových letech.

Mezi metodicko – řídicí pracoviště Ředitelství služby cizinecké policie podle Hrudky, Zámka a kol. (2012) patří:

- oddělení ochrany vnějších hranic podporující výkon služby na mezinárodních letištích,
- odbor podpory výkonu služby cizinecké policie na území ČR,
- oddělení dokladů spravující databázi cestovních dokladů většiny států světa,
- oddělení analýzy rizik odpovídající zejména za sběr, zpracovávání a výměnu migračních dat na národní a mezinárodní úrovni,
- oddělení zahraničních vztahů zabezpečující spolupráci ředitelství se zahraničními partnery a zastupující službu cizinecké policie na zahraničních jednáních.

Mezi výkonná pracoviště Ředitelství služby cizinecké policie podle Hrudky, Zámka a kol. (2012) patří:

- oddělení dokumentace odhalující, objasňující a dokumentující trestnou činnost spojenou s organizováním, umožněním či napomáháním k nelegálnímu překračování hranic,
- oddělení VISION v otázkách vstupu a pobytu realizuje obecná práva a práva Evropských společenství,

- inspektoráty cizinecké policie na mezinárodních letištích,
- zařízení pro zajištění cizinců,
- přijímací středisko cizinců,
- odbor doprovodu letadel.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 VÝZKUMNÝ CÍL

Inspirován k volbě výzkumného tématu bakalářské práce jsem byl v rámci svého povolání policisty, které vykonávám již 13 let, a jsem v každodenním kontaktu s cizinci přicházejícími nebo žijící u nás. Hlavním cílem práce je tedy zjistit postoje policistů k cizincům pobývajícím na území Zlínského kraje.

Hlavní cíl jsem rozpracoval do dílčích výzkumných cílů, které jsou následující:

- Zjistit postoj policistů k zájmu státu a občanských iniciativ o migraci cizinců.
- Zjistit postoje policisté k souvislosti mezi zaměstnáváním cizinců a propouštěním občanů ČR.
- Zjistit názor policistů na možná zdravotního rizika plynoucí ze strany cizinců pro občany ČR nebo jejich tradiční zvyky, které mohou případně omezovat občany naší republiky.
- Zjistit odlišnosti v postojích policistů k cizincům mezi jednotlivými složkami Policie ČR.
- Zjistit postoj policistů k dodržování zákonů ČR cizinci a v případě nedodržování důležitost jejich vyhoštění z republiky.

5.1 Výzkumné otázky

Na základě stanovených dílčích cílů definuji následující výzkumné otázky:

1. Jsou postoje policistů k zájmu státního aparátu o migraci cizinců spíše negativní?
2. Jsou postoje policistů k zájmu občanských iniciativ o migraci cizinců spíše pozitivní?
3. Spatřují častější pozitivní postoj policisté k zájmu o migraci cizinců u občanských iniciativ než u státu?
4. Souhlasí policisté s konstatováním, že občané ČR přicházejí o zaměstnání v souvislosti se zaměstnáváním cizinců?
5. Jsou z pohledu policistů cizinci zdrojem zdravotního rizika pro ČR?
6. Příkladají příslušníci cizinecké policie potřebě sjednocení pojištění cizinců s občany ČR větší důležitost než příslušníci dopravní policie?
7. Příkladají příslušníci cizinecké policie znalosti českého jazyka a českých tradic cizinci větší důležitost než příslušníci pořádkové policie?
8. Domnívají se policisté, že některé tradice cizinců ohrožují náš způsob života?

9. Spatřují příslušníci cizinecké policie častěji nárůst kriminality v souvislosti s vyšší koncentrací cizinců oproti příslušníkům kriminální policie a vyšetřování?
10. Domnívají se policisté, že cizinci zákony ČR dodržují?
11. Shodují se policisté, že v případě porušování zákonů ČR je nutné vyhoštění cizinců?
12. Považují příslušníci cizinecké policie častěji nutnost zpřísnění podmínek vstupu a pobytu cizinců v ČR než příslušníci kriminální policie a vyšetřování?

V následující kapitole se věnuji metodologii výzkumu, podmínkám realizace výzkumu formou dotazníkového šetření a specifikuji výzkumný vzorek.

6 METODY VÝZKUMU

V bakalářské práci se věnuji výzkumu kvantitativnímu. V této kapitole nejprve charakterizuji výběrový soubor, následně popisuji techniku sběru dat a způsob statistického zpracování získaných dat.

6.1 Výběrový soubor

Výběrový soubor představuje „určitou část prvků vybranou ze základního souboru, která základní soubor zastupuje (reprezentuje)“ (Chráska, 2007, s. 20).

Základní soubor tvoří příslušníci Policie České republiky. Zvolil jsem vícestupňový výběr souboru. V 1. stupni výběru jsem vybral příslušníky policie ze Zlínského kraje a ve 2. stupni jsem vybral jednotlivé příslušníky policie dle odborného zařazení. Výběrový soubor tedy tvoří příslušníci služby cizinecké, dopravní, pořádkové a kriminální policie ve Zlínském kraji.

Následující tabulky charakterizují výběrový soubor z hlediska pohlaví, délky služby u jednotlivých složek policie, znalosti zákonů o pobytu cizinců policisty a z hlediska kontaktů příslušníků policie s cizinci.

Tab. 3. Pohlaví a délka zaměstnání u policie respondentů.

Odborné zařazení	Pohlaví				Délka služby v letech							
	muž		žena		do 5		5 až 10		10 až 20		20 a více	
Cizinecká policie	26	20%	6	5%	0	0%	6	5%	20	16%	6	5%
Dopravní policie	22	17%	8	6%	8	6%	7	6%	11	9%	4	3%
Pořádková policie	28	22%	6	5%	3	2%	15	12%	15	12%	1	1%
Kriminální policie	22	17%	9	7%	1	1%	6	5%	18	14%	6	5%
Celkem	98	77%	29	23%	12	9%	34	27%	64	50%	17	14%

Dotazníkového šetření se zúčastnilo 98 mužů, tj. 77 %, a 29 žen, tj. 23 %. U policie je zaměstnáno do 5 let 12 respondentů, v rozmezí 5 – 10 let 34 respondentů, v rozmezí 10 – 20

let 64 respondentů a déle než 20 let pracuje u policie 17 respondentů, tedy 64 % respondentů je zaměstnáno u policie déle než 10 let.

Tab. 4. Znalost zákonů o pobytu cizinců příslušníky policie.

Odborné zařazení	Cizinecká policie		Dopravní policie		Pořádková policie		Kriminální policie	
	absolutní	relativní (%)	absolutní	relativní (%)	absolutní	relativní (%)	absolutní	relativní (%)
a) rozhodně ano	27	84%	1	3%	0	0%	1	3%
b) spíše ano	5	16%	2	7%	13	38%	5	16%
c) nevím	0	0%	7	23%	6	18%	4	13%
d) spíše ne	0	0%	8	27%	13	38%	19	61%
e) rozhodně ne	0	0%	12	40%	2	6%	2	6%
Celkem	32	100%	30	100%	34	100%	31	100%

Příslušníci cizinecké policie se domnívají, že znají zákony týkající se pobytu cizinců na území České republiky. Příslušníci dopravní, pořádkové a kriminální policie připouští, že zákony o cizincích neznají nebo odpověď na otázku neznají. Znalost zákonů o cizincích uvádí pouze 10 % dopravních policistů, 38 % pořádkových policistů a 19 % kriminalistů.

Tab. 5. Kontakty příslušníků policie s cizinci.

Odborné zařazení	Cizinecká policie		Dopravní policie		Pořádková policie		Kriminální policie	
	absolutní	relativní (%)	absolutní	relativní (%)	absolutní	relativní (%)	absolutní	relativní (%)
a) rozhodně ano	27	84%	0	0%	20	59%	0	0%
b) spíše ano	5	16%	9	30%	6	18%	10	32%
c) nevím	0	0%	4	13%	1	3%	0	0%
d) spíše ne	0	0%	15	50%	6	18%	16	52%
e) rozhodně ne	0	0%	2	7%	1	3%	5	16%
Celkem	32	100%	30	100%	34	100%	31	100%

Příslušníci cizinecké policie se častěji setkávají s cizinci ve službě než v soukromém životě, což jsem předpokládal. Příslušníci pořádkové policie se také v 77 % častěji setkávají s cizinci při výkonu svého povolání. Do kontaktu s cizinci častěji přichází 57 % dopravních policistů a 68 % kriminalistů v soukromém životě.

6.2 Sběr dat

Sestavil jsem dotazník vlastní konstrukce obsahující 17 uzavřených položek. Položka 1. je dichotomickou, položka 2. – 17. jsou polytomickými. K volbě dotazníkové metody jsem přistoupil z důvodu toho, že jsem také zaměstnán u Policie ČR a respondenti byli z řad mých kolegů. K zachování anonymity jsem tedy zvolil dotazníkovou metodu, neboť jsem se obával, že při osobních rozhovorech by mi kolegové neposkytovali také negativní postoje z důvodu obavy, že bych je považoval za diskriminační.

„Dotazník je soustava předem připravených a pečlivě formulovaných otázek, které jsou promyšleně seřazeny a na které dotazovaná osoba (respondent) odpovídá písemně“ (Chráska, 2007, s. 163 164). Položky 1 – 5 zjišťují fakta a charakterizují složení výzkumného vzorku. Položky 6 – 17 zjišťují postoje a názory policistů k cizincům pobývajícím na území Zlínského kraje. Vzor dotazníku je uveden v příloze bakalářské práce.

V únoru 2013 jsem provedl předvýzkum k ověření srozumitelnosti jednotlivých položek dotazníku a k ověření vhodnosti zvolené výzkumné metody. Požádal jsem 4 kolegy policisty o vyplnění dotazníku, kteří dotazník vyplnili správně a uvedli, že otázky jsou srozumitelné.

Dotazníky jsem vytisknul v celkovém počtu 140 ks. K uskutečnění dotazníkového šetření jsem si vyžádal souhlas ředitele Krajského ředitelství policie Zlínského kraje, který je uveden v příloze bakalářské práce, kde jsem následně osobně dne 19. 3. 2013 předal dotazníky k vyplnění příslušníkům Policie ČR ve Zlíně. Z celkového počtu 140 dotazníků jsem 35 ks dotazníků předal příslušníkům cizinecké policie, 35 ks příslušníkům dopravní policie, 35 ks příslušníkům pořádkové policie a 35 ks příslušníkům kriminální policie a vyšetřování. Dne 29. 3. 2013 jsem si vyplněné dotazníky osobně převzal. Dotazníkové šetření se tedy uskutečnilo v období od 19. 3. 2013 do 29. 3. 2013.

Všechny dotazníky byly vyplněny správně. Nejprve jsem spočítal návratnost. Dotazníkového šetření se zúčastnilo 127 respondentů. Návratnost dotazníků jsem tedy vypočítal na 91

% . Návratnost dotazníků u jednotlivých složek příslušníků policie byla 91 % u příslušníků cizinecké policie, 86 % u příslušníků dopravní policie, 97 % u příslušníků pořádkové policie a 89 % u příslušníků kriminální policie a vyšetřování.

6.3 Statistické zpracování dat

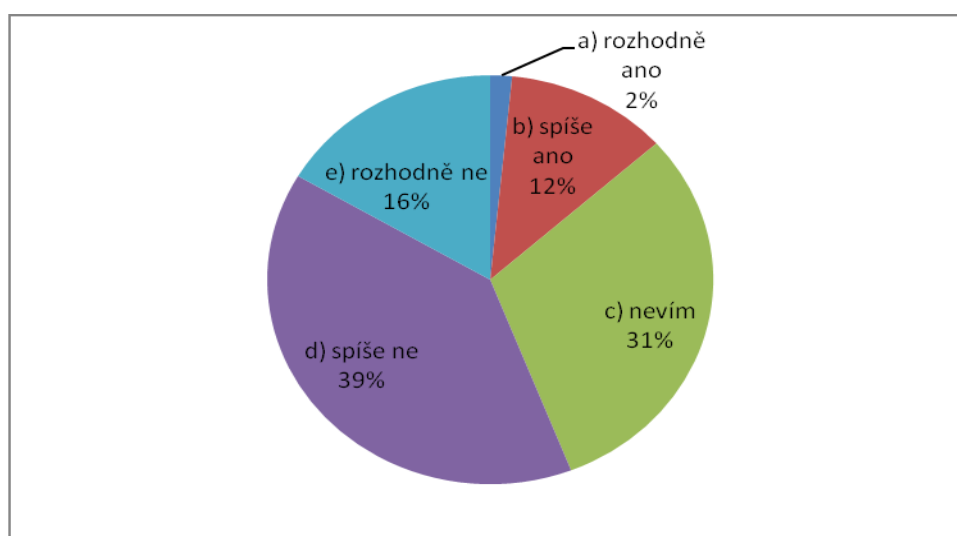
Získaná data jsem zpracovával v programu Excel. Nejprve jsem vytvořil matici odpovědí, která je uvedena v příloze bakalářské práce a následně jsem v počítačovém programu Excel provedl třídění v tabulkách prvního a druhého stupně k charakterizování výběrového souboru. Tabulky jsem z Excelu importoval do této práce.

Postoje příslušníků policie, které zahrnují položky 6 – 17 dotazníku, jsem zpracoval graficky v programu Excel a následně importoval do bakalářské práce. V následující kapitole jsou uvedeny výsečové grafy, které průběžně interpretuji.

7 ANALÝZA ZÍSKANÝCH DAT

V této kapitole zpracovávám a interpretuji získaná data z dotazníku u 6. – 17. položky zaměřující se na postoje policistů k cizincům. Získaná data zpracovávám dle jednotlivých položek dotazníku a dle formulovaných výzkumných otázek. Celkem jsem formuloval 12 výzkumných otázek, které jsem v textu vyznačil tučným řezem písma. V programu Excel jsem vytvořil výšečové grafy. Získaná data průběžně interpretuji.

K položce č. 6 jsem zjišťoval názor policistů na dostatečný zájem o migraci ze strany státního aparátu.

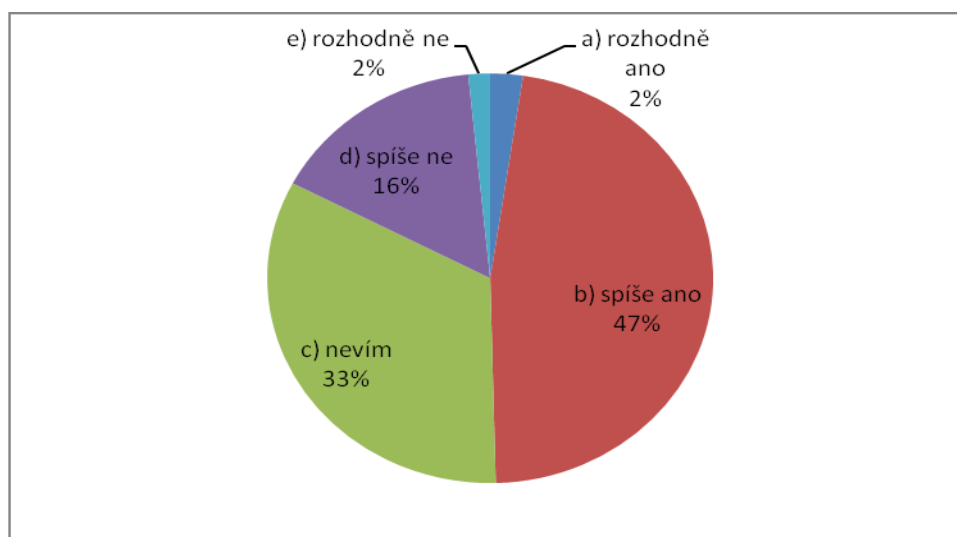

Graf 1. Zájem státního aparátu o migraci cizinců.

Jsou postoje policistů k zájmu státního aparátu o migraci cizinců spíše negativní?

Ano, 55 % policistů se domnívá, že státní aparát nevěnuje dostatek pozornosti migraci cizinců a pouze 14 % policistů se domnívá, že migraci cizinců je ze strany státního aparátu věnována dostatečná pozornost. 31 % policistů nevědělo na tuto záležitost jednoznačnou odpověď.

K položce č. 7 jsem zjišťoval názor policistů na dostatečný zájem o migraci ze strany občanských iniciativ.

Graf 2. Zájem občanských iniciativ o migraci cizinců.

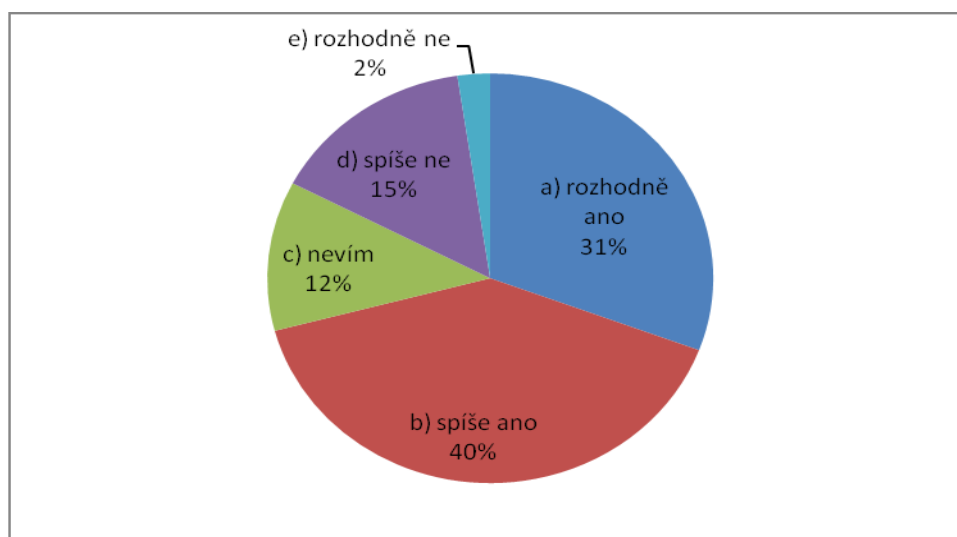
Jsou postoje policistů k zájmu občanských iniciativ o migraci cizinců spíše pozitivní?

Naopak občanské iniciativy věnují dle názoru policistů v 49 % případů migraci cizinců pozornost, pouze v 18 % se migraci cizinců nezabývají a 33 % policistů nezná svoji odpověď.

Spatřují častější pozitivní postoj policisté k zájmu o migraci cizinců u občanských iniciativ než u státu?

V zájmu o migraci cizinců ze strany státních i nestátních iniciativ nevyjádřilo svůj názor třetina respondentů, více pozornosti ovšem dle názoru respondentů věnují migraci cizinců občanské nestátní iniciativy než státní aparát. Občanské iniciativy se věnují dle postoje příslušníků policie migraci cizinců ve 49 % a státní aparát pouze v 17 %.

K položce č. 8 jsem zjišťoval možnou souvislost mezi zaměstnáváním cizinců a propouštěním občanů ČR.

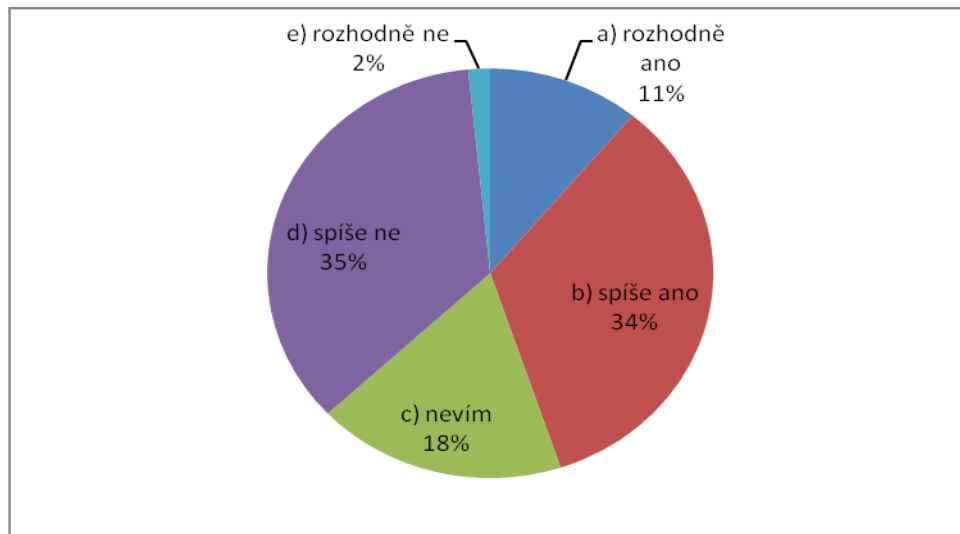

Graf 3. Ztráta zaměstnání občany ČR v souvislosti se zaměstnáváním cizinců.

Souhlasí policisté s konstatováním, že občané ČR přicházejí o své zaměstnání v souvislosti se zaměstnáváním cizinců?

Ano, většina policistů si myslí, že 71 % občanů České republiky přichází v souvislosti se zaměstnáváním cizinců o práci. Také se domnívám, že např. ve stavebnictví je levnější pracovní síla z Východu častěji zaměstnávána než čeští pracovníci. 17 % policistů se naopak s tímto postojem neztotožňuje a 12 % policistů se k položce nevyjádřilo.

K položce č. 9 jsem zjišťoval názor policistů na možná zdravotní rizika pro občany ČR ze strany cizinců.

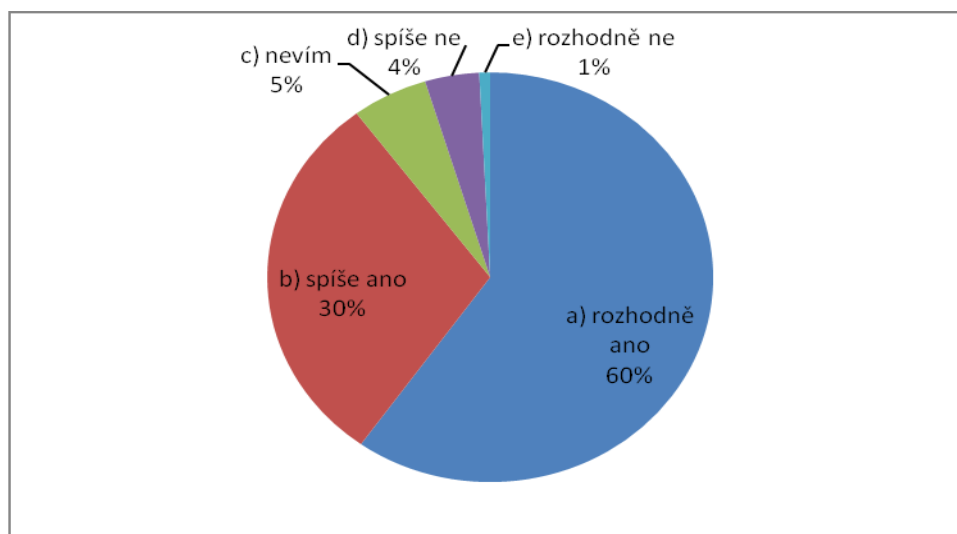

Graf 4. Ohrožení zdravotními riziky ze strany cizinců.

Jsou z pohledu policistů cizinci zdrojem zdravotního rizika pro ČR?

45 % se domnívá, že cizinci představují pro občany České republiky zdravotní riziko, a 37 % si myslí, že zdravotní riziko nehrozí občanům ČR ze strany cizinců. 18 % nevědělo odpověď na tuto otázku. Zde spatřuji převažující kladnou odpověď, která ovšem s ohledem na necelou pětinu respondentů, kteří neznali odpověď, není zcela jednoznačná.

K položce č. 10 jsem zjišťoval potřebu sjednocení pojištění cizinců jako občanů ČR.

Graf 5. Sjednocení pojištění cizinců s občany ČR.

90 % policistů se domnívá, že cizinci pobývající dlouhodobě na území ČR by měli mít stejné pojištění jako občané ČR. Pouhých 5 % má protichůdný názor a také 5 % nezná svoji odpověď na tuto záležitost.

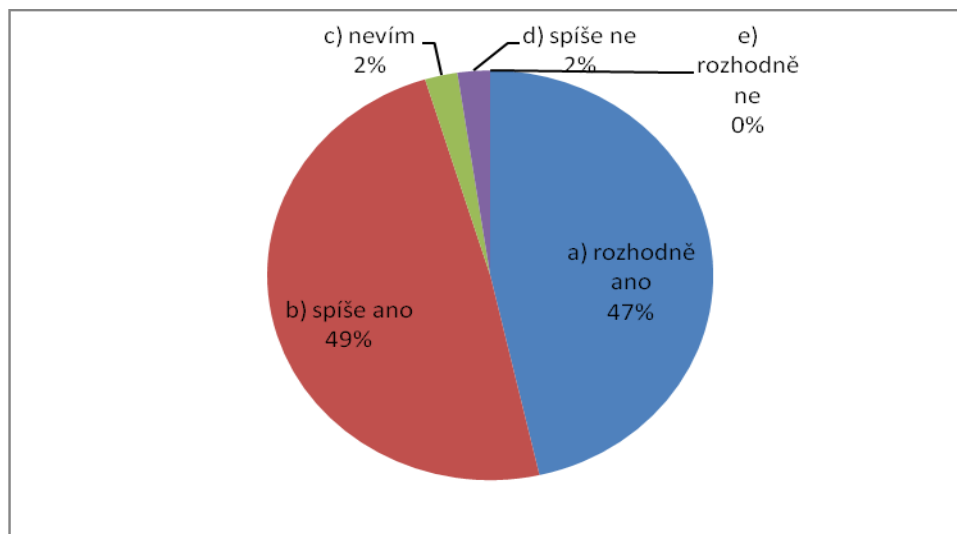
Přikládají příslušníci cizinecké policie potřebě sjednocení pojištění cizinců s občany ČR větší důležitost než příslušníci dopravní policie?

Tab. 6. Postoj cizinecké a dopravní policie na nutnost sjednocení pojištění cizinců.

Odborné zařazení	a) rozhodně ano	b) spíše ano	Celkem
Cizinecká policie	25	7	32
Dopravní policie	22	8	30

Ne, 31 příslušníků cizinecké policie, tj. 100 % všech, a 32 příslušníků dopravní policie, tj. také 100 % všech, se domnívá, že je nutno sjednotit pojištění cizinců s občany ČR. Obě složky policie považují tuto záležitost za stejně důležitou. Nejsou zde rozdíly.

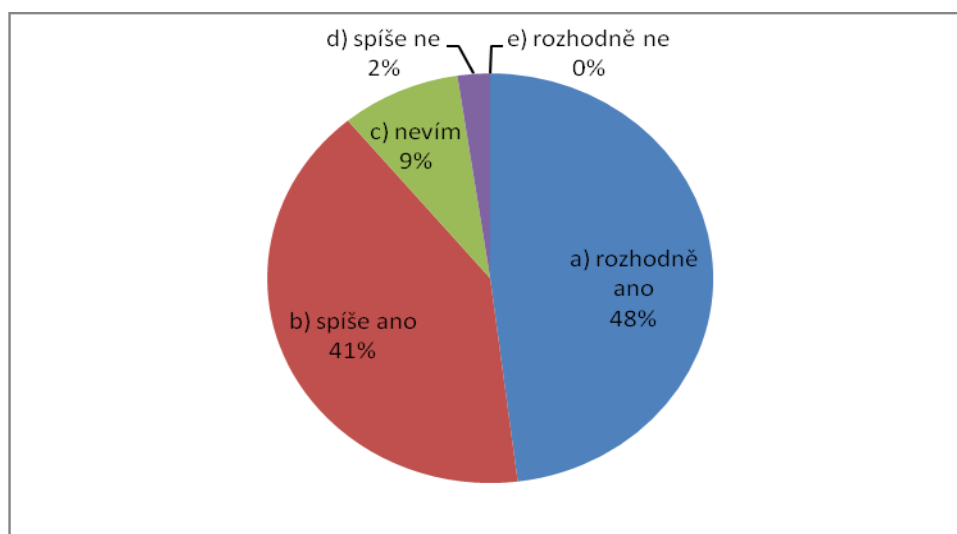
K položce č. 11 jsem zjišťoval nutnost znalosti českého jazyka cizinci pobývajícími trvale v ČR.

Graf 6. Znalost českého jazyka cizinci.

Znalost českého jazyka slovem i písmem cizinci hodlajícími trvale pobývat na území ČR je důležitá pro 96 % příslušníků policie, pro 2 % není znalost českého jazyka potřebná a taktéž 2 % policistů nevedlo svůj názor.

K položce č. 12 jsem zjišťoval nutnost respektování českých zvyků a tradic cizinci pobývajícími trvale v ČR.

Graf 7. Respektování českých zvyků a tradic cizinci.

Celkem 89 % respondentů se domnívá, že cizinci by měli respektovat české zvyky a tradice, 2 % se domnívá, že toto není nutné a 9 % neví svoji odpověď.

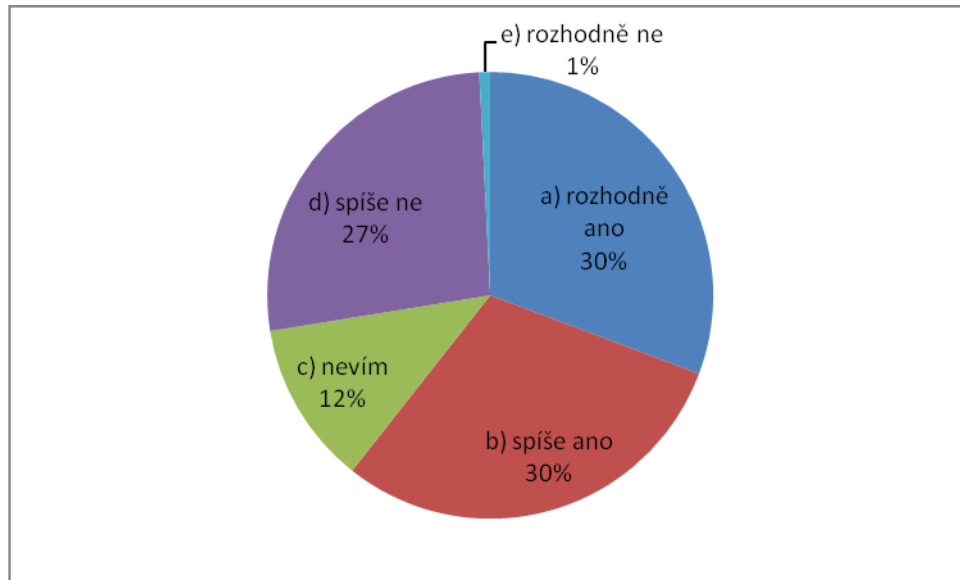
Přikládají příslušníci cizinecké policie znalosti českého jazyka a českých tradic cizinci větší důležitost než příslušníci pořádkové policie?

Tab. 7. Postoj cizinecké a pořádkové policie k nutnosti znalosti českého jazyka a českých tradic cizinci pobývajícíchmi trvale na území ČR.

Odborné zařazení	Znalost českého jazyka		Celkem	Respektování českých zvyků a tradic		Celkem
	a) rozhodně ano	b) spíše ano		a) rozhodně ano	b) spíše ano	
Cizinecká policie	22	9	31	20	9	29
Pořádková policie	12	22	34	14	17	31

Ne, znalosti českého jazyka a nutnosti respektování českých zvyků a tradic přikládají obě složky policie stejnou důležitost, nejsou zde rozdíly.

K položce č. 13 jsem zjišťoval možnou hrozbu pro způsob života Čechů ze strany zvyků a tradic cizinců.

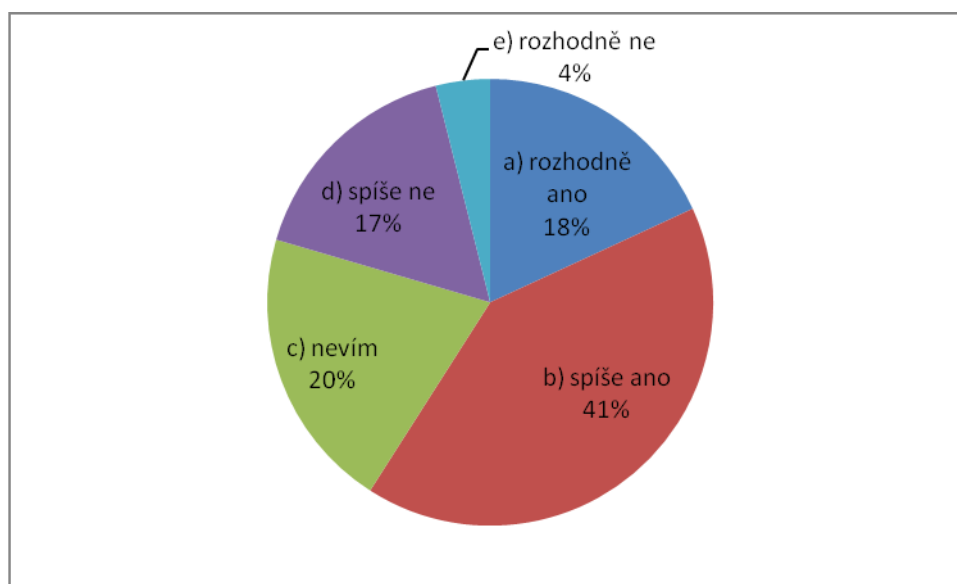

Graf 8. Ohrožení plynoucí ze zvyků a tradic cizinců.

Domnívají se policisté, že některé tradice cizinců ohrožují náš způsob života?

Ano, nadpoloviční většina zastoupená 60 % policistů se domnívá, že některé zvyky a tradice cizinců mohou ohrožovat náš způsob života. 28 % respondentů má protichůdný názor a 12 % respondentů svůj názor nevyjádřilo.

K položce č. 14 jsem zjišťoval postoje policistů k nárůstu kriminality v souvislosti s vyšší koncentrací cizinců.

Graf 9. Souvislost mezi vyšší koncentrací cizinců a rostoucí kriminalitou.

Celkem 59 % příslušníků policie se vyjádřilo souhlasně k rostoucí kriminalitě v souvislosti s vyšší koncentrací cizinců v dané lokalitě. 21 % se nedomnívá, že s vyšší koncentrací cizinců v určité lokalitě narůstá také kriminalita. Pětina respondentů svůj názor nezná.

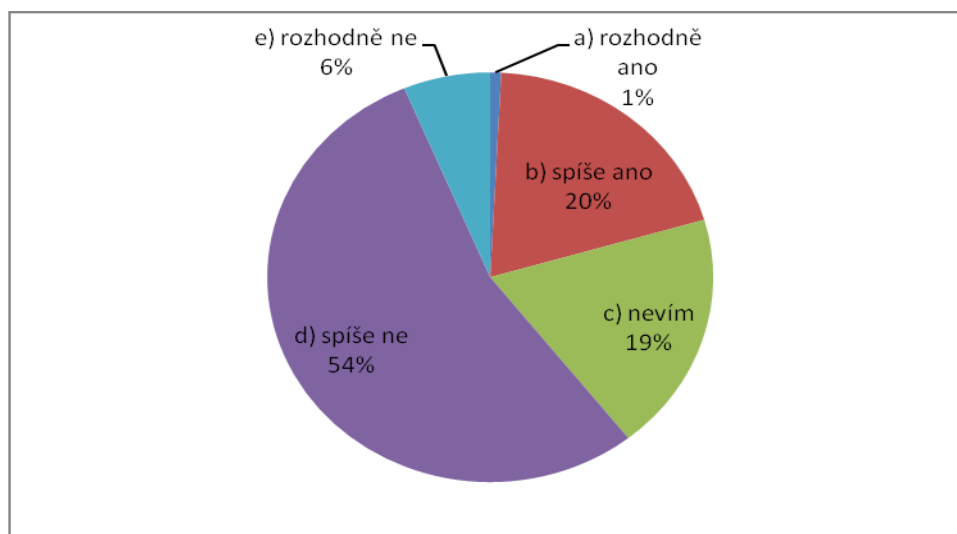
Spatřují příslušníci cizinecké policie častěji nárůst kriminality v souvislosti s vyšší koncentrací cizinců oproti příslušníkům kriminální policie a vyšetřování?

Tab. 8. Postoj cizinecké a kriminální policie k nárůstu kriminality v souvislosti s vyšší koncentrací cizinců na daném území.

Odborné zařazení	a) rozhodně ano	b) spíše ano	Celkem
Cizinecká policie	2	21	23
Kriminální policie	4	12	16

Ano, příslušníci cizinecké policie spatřují v 72 % častější nárůst kriminality v souvislosti s vyšší koncentrací cizinců na území ČR oproti příslušníkům kriminální policie, kteří se toto domnívají v 52 %.

K položce č. 15 jsem zjišťoval postoje policistů k dodržování zákonů ČR cizinci.

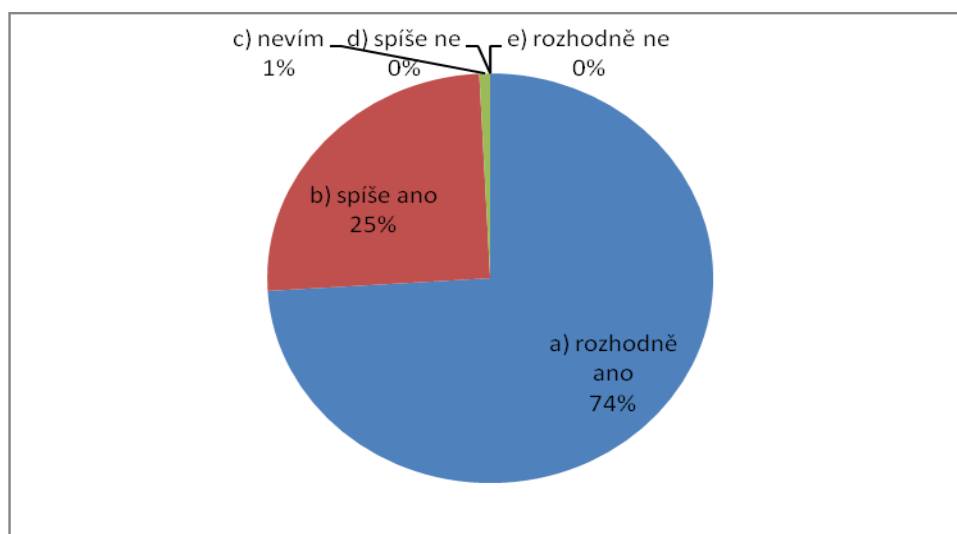

Graf 10. Respektování zákonů ČR cizinci.

Domnívají se policisté, že cizinci zákony ČR dodržují?

Nedomnívají, neboť 60 % policistů si myslí, že cizinci spíše zákony ČR nectí a nerespektují. Pouze 21 % policistů si myslí, že cizinci naše zákony spíše dodržují. Odpověď na tuto položku neznalo 19 % policistů.

K položce č. 16 jsem zjišťoval postoje policistů k nutnosti vyhoštění cizinců v případě nedodržování zákonů ČR.

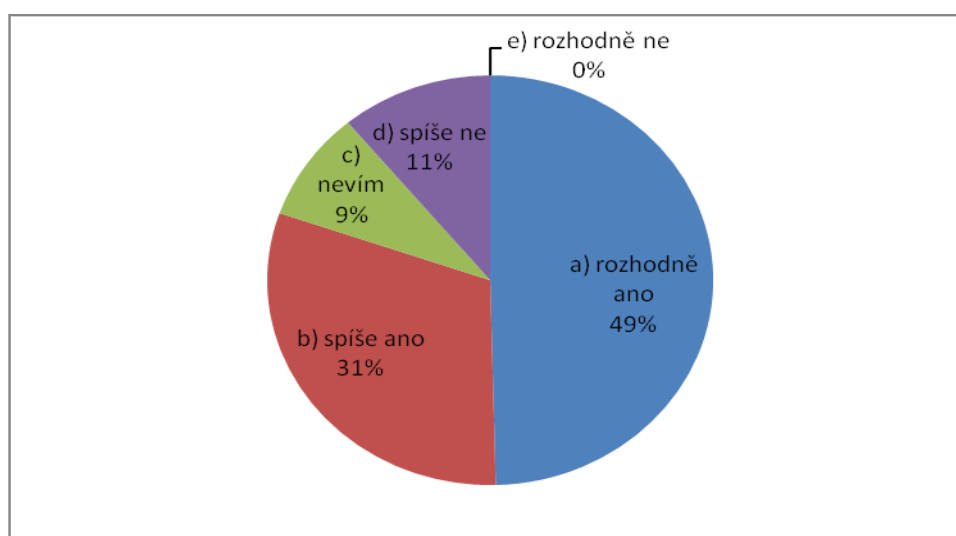

Graf 11. Vyhoštění cizince při nedodržování zákonů ČR.

Shodují se policisté, že v případě porušování zákonů ČR je nutné vyhoštění cizinců?

Ano, v 99 % by dle názoru policistů měli být cizinci v případě nedodržování zákonů ČR vyhoštěni. Pouhé 1 % příslušníků policie nezná svoji odpověď. Osobně se s tímto názorem také shodují a to zejména v případech opakované trestné činnosti.

K položce č. 17 jsem zjišťoval postoje policistů k nutnosti zpřísnění podmínek vstupu a pobytu cizinců v ČR.

Graf 12. Zpřísnění podmínek vstupu a pobytu cizinců.

80 % respondentů by zpřísnilo podmínky pro vstup a pobyt cizinců na území ČR, 11 % tuto potřebu nevyžaduje a 9 % respondentů svoji odpověď na tuto otázku nezná.

Považují příslušníci cizinecké policie častěji nutnost zpřísnění podmínek vstupu a pobytu cizinců v ČR než příslušníci kriminální policie a vyšetřování?

Tab. 9. Postoj cizinecké a kriminální policie k nutnosti zpřísnění podmínek vstupu a pobytu cizinců na našem území.

Odborné zařazení	a) rozhodně ano	b) spíše ano	Celkem
Cizinecká policie	23	6	29
Kriminální policie	15	9	24

Ano, příslušníci cizinecké policie se v 91 % domnívají, že je potřeba zpřísnit podmínky vstupu a pobytu cizinců na našem území oproti příslušníkům kriminální policie, kteří jsou totožného názoru v 77 %.

V následující podkapitole shrnuji výsledky dotazníkového výzkumu.

7.1 Shrnutí výsledků

V období od 19. 3. 2013 do 29. 3. 2013 jsem zjišťoval postoje policistů k cizincům pobývajícím na území Zlínského kraje a na základě analýzy získaných dat shrnuji v této podkapitole výsledky uskutečněného dotazníkového výzkumu. Ke srovnání jsem zvolil příslušníky služby cizinecké, dopravní, pořádkové a kriminální policie ve Zlínském kraji a ve shrnutí výsledků uvádím jejich souhlasné nebo nesouhlasné odpovědi, zbylá procenta představují část příslušníků policie, kteří na položku dotazníku neznali svoji jednoznačnou odpověď. Dotazník obsahoval 17 položek, 1. – 5. položka charakterizovala složení výběrového souboru, 6. – 17. položka zjišťovala postoje policistů k cizincům pobývajícím na území Zlínského kraje. Dotazníkového šetření se zúčastnilo 127 respondentů a návratnost dotazníků byla 91 %.

Na základě analýzy postojů policistů bylo zjištěno, že 55 % policistů se domnívá, že státní aparát nevěnuje dostatek pozornosti migraci cizinců, a pouze 14 % policistů se domnívá, že migraci cizinců je ze strany státního aparátu věnována dostatečná pozornost. Naopak občanské iniciativy věnují dle názoru policistů v 49 % migraci cizinců dostatečnou pozornost a pouze v 18 % se migrací cizinců nezabývají.

K některým skutečnostem vyjadřovali policisté shodná stanoviska. Jednalo se zejména o následující postoje policistů:

- 71 % se domnívá, že občané České republiky přichází v souvislosti se zaměstnáváním cizinců o svou práci,
- 90 % se domnívá, že cizinci pobývající dlouhodobě na území ČR mají mít totožné pojištění jako občané ČR,
- 96 % se domnívá, že cizinci hodlajícími trvale pobývat na území ČR mají znát český jazyk slovem i písmem,
- 89 % se domnívá, že cizinci mají respektovat české zvyky a tradice,
- 99 % se domnívá, že by cizinci nedodržující zákony ČR měli být z naší země vyhoštěni,

- 80 % policistů by zpřísnilo podmínky vstupu a pobytu cizinců na našem území.

Nadpoloviční většina příslušníků policie zastoupená 60 % se dále domnívá, že některé zvyky a tradice cizinců mohou ohrožovat náš způsob života. 28 % policistů má k této položce protichůdný postoj.

Také 60 % policistů si myslí, že cizinci spíše zákony ČR nectí a nerespektují a naopak 21 % policistů si myslí, že cizinci naše zákony dodržují.

K rostoucí kriminalitě v souvislosti s vyšší koncentrací cizinců v dané lokalitě se vyjádřilo 59 % příslušníků policie souhlasně a s tímto tvrzením nesouhlasí 21 % policistů.

K některým skutečnostem tedy vyjádřili policisté přibližně shodné postoje a u ostatních položek již jejich postoje nebyly zcela shodné.

ZÁVĚR

V rámci své pracovní odbornosti policisty služby cizinecké policie jsem každodenně ve styku s cizinci přicházejícími do České republiky zejména z důvodu zlepšení jejich ekonomické životní úrovně, hledání zaměstnání, podnikání, nebo sloučení rodiny, která již z části na našem území pobývá. Ve své závěrečné práci jsem se zabýval postoji policistů k cizincům pobývajícím na území Zlínského kraje.

Na základě analýzy získaných dat spatřují respondenti více pozornosti na migraci cizinců v 49 % u občanských nestátních iniciativ, nežli v 17 % u státního aparátu. Většina 71 % policistů se domnívá, že občané České republiky přicházejí v souvislosti se zaměstnáváním cizinců o svou práci a také převažující většina policistů se v 90 % domnívá, že cizinci pobývající dlouhodobě na území ČR by měli mít stejné pojištění jako občané ČR. Znalost českého jazyka slovem i písmem cizinci hodlajícími trvale pobývat na území ČR je důležitá také pro více než 96 % příslušníků policie a s nutností respektovat české zvyky a tradice cizinci pobývajících na našem území souhlasí 89 % příslušníků policie. Nadpoloviční většina zastoupená 60 % policistů se domnívá, že některé zvyky a tradice cizinců mohou narušovat náš způsob života a také 59 % příslušníků policie se vyjádřilo souhlasně k rostoucí kriminalitě v souvislosti s vyšší koncentrací cizinců v dané lokalitě. 60 % policistů si myslí, že cizinci spíše naše zákony nerespektují a tudíž by v 99 % dle názoru policistů měli být z České republiky vyhoštěni. Také více než 80 % respondentů by zpřísnilo podmínky vstupu a pobytu cizinců na našem území.

Mezi postoji policistů cizinecké a dopravní policie k nutnosti sjednocení pojištění cizinců s občany naší země nejsou rozdíly. Obě složky policie považují tuto záležitost za stejně důležitou. Také znalosti českého jazyka a nutnosti respektování českých zvyků a tradic cizinci přikládá cizinecká a pořádková policie stejnou důležitost, nejsou zde rozdíly.

Příslušníci cizinecké policie naopak spatřují v 72 % častější nárůst kriminality v souvislosti s vyšší koncentrací cizinců na území ČR oproti 52 % příslušníkům kriminální policie. Příslušníci cizinecké policie se v 91 % domnívají, že je třeba zpřísnit podmínky vstupu a pobytu cizinců na území ČR oproti příslušníkům kriminální policie, kteří jsou stejného názoru v 77 %.

Postoje policistů byly k některým záležitostem shodné, u jiných se ovšem jejich názory rozcházely. Výsledky dotazníkového šetření jsou v praxi využitelné pro laickou i odbornou

veřejnost a věřím, že kulturní odlišnosti a rozmanitosti mohou být pro každého z nás v mnohém přínosné a obohacující.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- BUDILOVÁ, Lenka, HIRT, Tomáš a kol., 2005. *Policista v multikulturním prostředí: informační manuál pro policii ČR*. Praha: Ministerstvo vnitra ČR a Člověk v tísni. ISBN 80-903510-1-8.
- DRBOHLAV, Dušan a kol., 2010. *Migrace a (i)migranti v Česku. Kdo jsme, odkud přicházíme, kam jdeme?* Praha: Sociologické nakladatelství Slon. ISBN 978-80-7419-039-1.
- HIRT, Tomáš, 2010. *Vietnamci, Mongolové a Ukrajinci v ČR: Pracovní migrace, životní podmínky, kulturní specifika (informační příručka Policie ČR)*. Praha: Ministerstvo vnitra ČR. ISBN 978-80-7312-063-4.
- HLADÍK, Jakub, 2006. *Multikulturní výchova*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. ISBN 80-7318-424-9.
- HRUDKA, Josef, ZÁMEK, David a kol., 2012. *Organizace a činnost policejních služeb*. Praha: Police History. ISBN 978-80-86477-56-5.
- CHRÁSKA, Miroslav, 2007. *Metody pedagogického výzkumu. Základy kvantitativního výzkumu*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-1369-4.
- KUBÁTOVÁ, Helena a Dušan ŠIMEK, 2007. *Od abstraktu do závěrečné práce. Jak napsat diplomovou práci ve společenských a humanitních oborech*. 4. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN 978-80-244-1589-5.
- MACEK, Pavel a kol., 2001. *Bezpečnostní služby*. Praha: Police History. ISBN 80-86477-03-7.
- MATOUŠOVÁ, Milada a Jiří RŮŽIČKA, 2012. *Cizinci v České republice. Foreigners in the Czech republic*. Praha: Český statistický úřad. ISBN 978-80-250-2309-9.
- MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, 2009. *Informační publikace pro cizince. Česká republika*. Praha: MV ČR. ISBN 978-80-254-5998-0.
- MUSIL, Jiří, 2005. *Sociální psychologie*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. ISBN 80-7318-292-0.
- NOVÁK, Tomáš, 2002. *O předsudcích*. Brno: nakladatelství Doplněk. ISBN 80-7239-121-6.

POLICEJNÍ PREZIDIUM ČESKÉ REPUBLIKY, 2010. *Policie České republiky. Pomáhat a chránit*. 2. vyd. Praha: Policejní prezidium ČR.

RÁKOS, Petr, 2001. *Národní povaha naše a těch druhých. Sebeklamy a předsudky jako dějnotvorná síla*. Bratislava: Kalligram. ISBN 80-7149-411-9.

RASMUSSENOVÁ, Nelly, 1993. *Národnosti v České republice (základní informace)*. Praha: IPOS - Regis. ISBN 80-7068-056-3.

SARTORI, Giovanni, 2005. *Pluralismus, multikulturalismus a přistěhovalci. Esej o multi-etnické společnosti*. Přeložila Karolina KRÍŽOVÁ. Praha: Dokořán. ISBN 80-7363-022-2.

ŠIŠKOVÁ, Tatjana (ed.), 2001. *Menšiny a migranti v České republice: my a oni v multikulturní společnosti 21. století*. Praha: Portál. ISBN 80-7178-648-9.

UHLÍŘ, Lubomír, 2007. *Dějiny evropských policejních sborů*. Praha: Police History. ISBN 978-80-86477-40-4.

VÁGNEROVÁ, Marie, 2004. *Základy psychologie*. Praha: Karolinum. ISBN 80-246-0841-3.

Internetové zdroje:

POLICIE ČR. *Etický kodex Policie České republiky* [online]. [cit. 2013-03-02]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/eticky-kodex-policie-ceske-republiky.aspx>.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Cizinci: Počet cizinců* [online]. [cit. 2013-03-20]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/tabulky/ciz_pocet_cizincu-001.

POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY. *Usnesení předsednictva České národní rady ze dne 16. prosince 1992 o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky* [online]. [cit. 2013-03-26]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/cgi-bin/eng/docs/laws/listina.html>.

Právní předpisy:

Nařízení ministerstva vnitra č. 67 ze dne 15. 12. 2008, *kterým se zřizují útvary Policie ČR s celostátní působností*.

Zákon č. 326/1999 Sb., *o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů*, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 325/1999 Sb., *o azylu*, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 273/2008 Sb., *o Policii České republiky*, ve znění pozdějších předpisů.

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 137 ze dne 14. 10. 2009, *o organizaci Policie ČR*.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR	Česká republika.
ČSFR	Česká a Slovenská Federativní republika
EU	Evropská unie.
MV	Ministerstvo vnitra České republiky.
SKPV	Služba kriminální policie a vyšetřování.
Tab.	Tabulka.
Tzn.	To znamená.
Tzv.	Takzvaný/á/é.
Vyd.	Vydání.

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1. Zájem státního aparátu o migraci cizinců.....	43
Graf 2. Zájem občanských iniciativ o migraci cizinců.....	44
Graf 3. Ztráta zaměstnání občany ČR v souvislosti se zaměstnáváním cizinců.....	45
Graf 4. Ohrožení zdravotními riziky ze strany cizinců.....	46
Graf 5. Sjednocení pojištění cizinců s občany ČR.....	47
Graf 6. Znalost českého jazyka cizinci.....	48
Graf 7. Respektování českých zvyků a tradic cizinci.....	48
Graf 8. Ohrožení plynoucí ze zvyků a tradic cizinců.....	50
Graf 9. Souvislost mezi vyšší koncentrací cizinců a rostoucí kriminalitou.....	51
Graf 10. Respektování zákonů ČR cizinci.....	52
Graf 11. Vyhoštění cizince při nedodržování zákonů ČR.....	52
Graf 12. Zpřísnění podmínek vstupu a pobytu cizinců.....	53

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Rozložení počtu cizinců ve Zlínském kraji v letech 2005 – 2011.....	20
Tab. 2. Nejčastější státní občanství ve Zlínském kraji v roce 2011.	20
Tab. 3. Pohlaví a délka zaměstnání u policie respondentů.....	39
Tab. 4. Znalost zákonů o pobytu cizinců příslušníky policie.....	40
Tab. 5. Kontakty příslušníků policie s cizinci.....	40
Tab. 6. Postoj cizinecké a dopravní policie na nutnost sjednocení pojištění cizinců	47
Tab. 7. Postoj cizinecké a pořádkové policie k nutnosti znalosti českého jazyka a českých tradic cizinci pobývajících trvale na území ČR.....	49
Tab. 8. Postoj cizinecké a kriminální policie k nárůstu kriminality v souvislosti s vyšší koncentrací cizinců na daném území.....	51
Tab. 9. Postoj cizinecké a kriminální policie k nutnosti zpřísnění podmínek vstupu a pobytu cizinců na našem území	53

SEZNAM PŘÍLOH

P I Etický kodex Policie ČR.

P II Dotazník.

P III Souhlas ředitele Krajského ředitelství policie Zlínského kraje.

P IV Matice respondentů.

PŘÍLOHA P I: ETICKÝ KODEX POLICIE ČR

Príslušníci Policie České republiky, vědomi si svého poslání, spočívajícího ve službě veřejnosti, založeného na úctě a respektu k lidským právům, vyjadřují následující principy, jež chtějí sdílet a dodržovat.

1. Cílem Policie České republiky je

- a) chránit bezpečnost a pořádek ve společnosti,
- b) prosazovat zákonnost,
- c) chránit práva a svobody osob,
- d) preventivně působit proti trestné a jiné protiprávní činnosti a potírat ji,
- e) usilovat o trvalou podporu a důvěru veřejnosti.

2. Základními hodnotami Policie České republiky je

- a) profesionalita,
- b) nestrannost,
- c) odpovědnost,
- d) ohleduplnost,
- e) bezúhonnost.

3. Závazkem Policie České republiky vůči společnosti je

- a) prosazovat zákony přiměřenými prostředky s maximální snahou o spolupráci s veřejností, státními a nestátními institucemi,
- b) chovat se důstojně a důvěryhodně, jednat se všemi lidmi slušně, korektně a s porozuměním a respektovat jejich důstojnost,
- c) uplatňovat rovný a korektní přístup ke každé osobě bez rozdílu, v souladu s respektováním kulturní a hodnotové odlišnosti příslušníků menšinových skupin všude tam, kde nedochází ke střetu se zákony,
- d) při výkonu služby jednat taktně, korektně a vhodně uplatňovat princip volného uvážení,

- e) používat donucovacích prostředků pouze v souladu se zákonem; nikdy nezacházet s žádnou osobou krutě, nehumánně či ponižujícím způsobem,
- f) nést odpovědnost za každou osobu, která byla omezena Policií České republiky na osobní svobodě,
- g) zachovávat mlčenlivost o informacích zjištěných při služební činnosti,
- h) zásadně odmítat jakékoliv korupční jednání, netolerovat tuto protizákonnou činnost u jiných příslušníků Policie České republiky, odmítnout dary nebo jiné výhody, jejichž přijetím by mohlo dojít k ovlivnění výkonu služby,
- i) zásadně se vyhýbat jakémukoliv jednání, které by mohlo být střetem zájmů.

4. Závazkem vůči ostatním příslušníkům Policie České republiky je

- a) usilovat o otevřenou a partnerskou spolupráci,
- b) dbát, aby vztahy byly založeny na základě profesní kolegiality, vzájemné úcty, respektování zásad slušného a korektního jednání; jakékoliv formy šikanování a obtěžování ze strany spolupracovníků či nadřízených jsou vyloučeny,
- c) netolerovat ani nekrýt podezření z trestné činnosti jiných příslušníků Policie České republiky a trestnou činnost neprodleně oznámit; stejně tak netolerovat ani jiné jejich protiprávní jednání či jednání, které je v rozporu s Etickým kodexem Policie České republiky.

5. Osobním a profesionálním přístupem příslušníků Policie České republiky je

- a) nést osobní odpovědnost za svoji morální úroveň a svůj profesionální výkon,
- b) chovat se bezúhonně ve službě i mimo ni tak, aby důstojně reprezentovali Policii České republiky svým jednáním, vystupováním i zevnějškem.

Každý příslušník Policie České republiky, který jedná v souladu se zákonem a Etickým kodexem Policie České republiky, si plně zaslouží úctu, respekt a podporu společnosti, jejíž bezpečnost chrání i s nasazením vlastního života.

PŘÍLOHA P II: DOTAZNÍK

Vážení kolegové a kolegyně,

právě máte v rukou dotazník, jenž je součástí společenského výzkumu zaměřeného na postoj policistů k cizincům pobývajících na území Zlínského kraje.

Dotazník je zcela anonymní. Svě odpovědi, zakroužkujte dle svých postojů, názorů a zkušeností. Označte pouze jednu odpověď.

Děkuji za Váš čas.

1. Pohlaví, jsem

- a) muž
- b) žena

2. Profesní zařazení u Policie České republiky

- a) služba cizinecké policie
- b) služba dopravní policie
- c) služba pořádkové policie
- d) služba kriminální policie a vyšetřování

3. Délka služby u Policie České republiky

- a) do 5 let
- b) 5 – 10 let
- c) 10 až 20 let
- d) 20 a více

4. Jsou Vám známy zákony týkající se pobytu cizinců na území České republiky?

- a) rozhodně ano
- b) spíše ano
- c) nevím
- d) spíše ne
- e) rozhodně ne

5. Setkáváte se s cizinci častěji ve službě než v soukromém životě?

- a) rozhodně ano
- b) spíše ano
- c) nevím
- d) spíše ne
- e) rozhodně ne

6. Myslíte si, že je migraci cizinců věnován dostatek pozornosti ze strany státního aparátu?

- a) rozhodně ano
- b) spíše ano
- c) nevím
- d) spíše ne
- e) rozhodně ne

7. Myslíte si, že je migraci cizinců věnován ze strany občanských iniciativ dostatek pozornosti?

- a) rozhodně ano
- b) spíše ano
- c) nevím
- d) spíše ne
- e) rozhodně ne

8. Přichází občané České republiky o práci v souvislosti se zaměstnáváním cizinců?

- a) rozhodně ano
- b) spíše ano
- c) nevím
- d) spíše ne
- e) rozhodně ne

9. Představují cizinci pro občany České republiky zdravotní riziko?

- a) rozhodně ano
- b) spíše ano
- c) nevím

- d) spíše ne
- e) rozhodně ne

10. Měli by mít cizinci, pobývající dlouhodobě na území České republiky, stejné pojištění jako občané ČR?

- a) rozhodně ano
- b) spíše ano
- c) nevím
- d) spíše ne
- e) rozhodně ne

11. Měli by cizinci, kteří hodlají trvale pobývat na území České republiky, znát slovem i písmem Český jazyk?

- a) rozhodně ano
- b) spíše ano
- c) nevím
- d) spíše ne
- e) rozhodně ne

12. Měli by cizinci, kteří hodlají trvale pobývat na území České republiky, respektovat naše zvyky a tradice?

- a) rozhodně ano
- b) spíše ano
- c) nevím
- d) spíše ne
- e) rozhodně ne

13. Jsou některé zvyky a tradice cizinců hrozbou pro náš způsob života?

- a) rozhodně ano
- b) spíše ano
- c) nevím
- d) spíše ne
- e) rozhodně ne

14. Roste v souvislosti s vyšší koncentrací cizinců v dané lokalitě kriminalita?

- a) rozhodně ano
- b) spíše ano
- c) nevím
- d) spíše ne
- e) rozhodně ne

15. Ctí a respektují cizinci zákony České republiky?

- a) rozhodně ano
- b) spíše ano
- c) nevím
- d) spíše ne
- e) rozhodně ne

16. Měli by být vyhoštěni ti cizinci, kteří nedodržují zákony České republiky?

- a) rozhodně ano
- b) spíše ano
- c) nevím
- d) spíše ne
- e) rozhodně ne

17. Zpřísnili byste cizincům podmínky pro vstup a pobyt na území České republiky?

- a) rozhodně ano
- b) spíše ano
- c) nevím
- d) spíše ne
- e) rozhodně ne

PŘÍLOHA P III: SOUHLAS ŘEDITELE

Pomáhat a chránit

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE ZLÍNSKÉHO KRAJE

Ředitel

Č. j.: KRPZ-29017-1/ČJ-2013-1500KR-BED

Zlín 22. března 2013

Počet listů: 1

Vážený pan
prap. David Olexa
inspektor
Krajského ředitelství policie Zlínského kraje

Žádost o souhlas s provedením dotazníkového šetření - udělení souhlasu

Vážený pane praporčíku,

s odkazem na Vaši žádost ze dne 19. března 2013 Vám sděluji, že nemám námitek vůči realizaci Vámi předloženého dotazníkového šetření mezi policisty Krajského ředitelství policie Zlínského kraje. S ohledem na Vámi zvolené téma bakalářské práce bych navíc velmi přivítal, kdybyste mi při ukončování Vašeho studia poskytl kopii předmětné práce, jejíž výstupy bych rád využil při dalším směřování vzdělávání pracovníků našeho tvaru.

S přáním mnoha úspěchů ve studiu

plk. Ing. Bedřich Koutný

J. A. Bati 5637
760 01 Zlín

Tel.: +420 974 661 220
Fax: +420 974 661 670
Email: krpz.reditel@mvr.cz

PŘÍLOHA P IV: MATICE RESPONDENTŮ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	b	d	c	d	d	c	c	c	d	b	b	a	c	a	d	a	a
2	b	d	b	d	d	d	d	e	a	c	a	a	d	b	b	a	a
3	a	b	d	d	d	e	b	d	c	a	a	a	c	c	c	a	a
4	a	c	d	d	b	c	c	c	c	b	b	b	c	c	b	a	b
5	b	c	c	d	b	d	c	d	b	c	a	c	d	d	b	a	c
6	b	c	c	d	d	d	d	b	d	b	a	a	a	d	c	b	b
7	a	c	c	d	a	e	c	c	d	a	a	a	d	d	d	a	a
8	a	c	b	c	a	d	d	a	e	a	b	a	c	d	b	a	d
9	a	c	c	b	e	d	c	d	b	a	a	d	c	d	b	a	a
10	b	c	b	e	d	d	b	d	d	a	b	a	b	d	d	a	a
11	a	c	c	e	d	c	d	a	b	a	b	a	a	d	b	a	b
12	a	c	b	c	b	d	c	d	d	b	a	a	d	b	c	a	a
13	a	c	b	c	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	d	a	b
14	a	c	b	d	b	d	d	b	c	a	a	a	a	a	b	a	a
15	a	c	b	b	a	e	e	a	a	a	a	a	a	a	e	a	a
16	a	c	c	d	d	e	d	b	d	a	a	a	d	d	b	a	a
17	b	a	c	b	a	e	a	b	b	a	a	a	a	b	d	a	a
18	a	d	c	c	e	c	c	c	c	c	c	b	c	c	c	a	b
19	a	d	b	c	b	c	c	d	d	a	b	a	c	c	c	a	d
20	b	d	c	d	d	c	c	b	b	b	d	b	d	d	c	a	a
21	a	c	c	b	d	b	b	e	d	a	b	b	d	d	d	b	d
22	a	d	c	c	d	d	c	d	c	c	b	b	c	b	c	a	c
23	a	d	c	d	b	b	a	c	c	a	a	b	a	d	b	b	b
24	a	d	c	b	b	d	c	d	c	b	b	b	b	d	d	a	b
25	a	d	d	d	b	e	c	d	b	a	a	a	d	c	b	b	b
26	a	c	b	d	b	c	c	b	d	a	a	a	a	c	b	a	b
27	a	c	b	d	a	d	d	a	b	b	b	b	a	b	d	a	a
28	a	b	d	d	b	b	c	d	d	a	a	b	c	c	b	b	c
29	a	a	c	a	a	d	b	d	b	a	a	a	a	b	d	a	a
30	a	a	c	a	a	e	c	b	d	a	a	a	a	b	d	a	b
31	a	a	c	a	a	e	b	a	b	a	b	a	a	a	d	a	d
32	b	d	c	d	e	c	b	d	b	c	a	a	a	c	c	b	c
33	b	d	c	b	d	d	b	e	b	a	a	b	d	d	c	a	a
34	b	d	d	b	d	d	d	b	c	a	a	a	b	b	d	a	a
35	a	d	a	c	d	e	c	d	a	a	b	a	d	b	d	a	b
36	b	d	c	b	b	d	d	a	a	b	b	a	a	a	d	a	a
37	a	d	c	b	b	d	c	b	b	a	d	b	b	a	b	b	b
38	a	d	b	d	d	d	d	a	c	c	d	d	d	b	d	a	a
39	a	d	d	d	d	e	b	b	b	a	a	b	b	b	d	a	a

40	a	d	c	d	d	b	b	d	d	b	b	a	e	d	b	a	b
41	a	d	d	d	b	b	b	a	d	a	c	d	d	b	b	b	c
42	a	d	c	d	e	c	b	d	b	b	b	b	b	b	c	a	c
43	a	d	b	e	d	d	d	b	a	a	b	a	a	b	c	a	b
44	a	d	c	d	d	c	c	c	c	a	b	b	c	d	d	b	c
45	b	d	c	d	e	c	c	b	d	a	b	b	d	b	b	a	a
46	b	d	c	d	d	c	b	a	a	a	a	a	a	b	c	a	a
47	a	d	c	a	b	b	b	b	d	b	b	b	b	c	d	b	a
48	a	d	b	d	d	b	b	b	d	b	b	b	b	b	b	a	a
49	a	d	b	d	b	e	b	b	c	e	a	a	a	a	e	a	a
50	a	d	c	d	d	d	d	d	c	b	b	a	d	d	b	a	a
51	a	d	d	d	b	b	d	a	d	a	a	a	b	c	d	a	a
52	a	d	c	d	e	b	b	c	c	a	a	b	b	d	b	b	d
53	a	d	d	e	d	b	c	b	c	a	a	a	b	c	b	a	b
54	a	b	a	e	e	e	e	a	a	a	a	a	a	a	e	a	a
55	b	b	b	d	d	d	b	b	b	a	a	a	b	c	b	c	d
56	a	c	a	d	c	b	b	b	d	b	b	c	b	b	d	b	c
57	b	b	c	a	b	d	b	a	b	a	a	a	b	b	d	a	a
58	a	b	a	d	d	d	d	c	b	d	b	b	d	c	b	b	d
59	a	b	a	e	c	c	c	c	d	b	b	c	b	c	c	b	c
60	b	b	a	d	d	c	b	a	a	b	b	b	b	c	d	a	b
61	a	c	b	d	d	d	b	a	b	a	a	a	b	b	d	b	b
62	a	c	b	b	a	c	b	a	b	a	b	b	b	a	d	a	b
63	a	c	b	b	a	b	b	a	a	b	a	a	a	c	d	a	b
64	a	c	c	b	a	c	b	a	b	a	b	b	b	a	d	a	b
65	a	c	c	b	a	c	b	a	b	a	b	b	b	a	d	a	b
66	a	c	c	b	a	c	c	a	b	a	b	b	b	a	d	a	b
67	a	c	b	c	a	b	b	a	a	b	b	a	a	b	d	a	b
68	a	c	b	b	a	b	b	a	a	b	b	a	b	a	d	a	b
69	a	c	c	d	a	c	c	a	b	a	b	b	b	a	d	a	b
70	b	c	a	d	a	c	b	a	b	a	b	b	b	a	d	a	b
71	a	c	c	d	a	c	b	a	b	b	b	b	b	a	d	a	b
72	a	c	c	b	a	c	b	a	b	a	b	b	b	a	d	a	b
73	b	c	b	b	a	c	c	a	b	a	b	b	b	a	d	a	b
74	a	c	c	b	a	c	b	a	b	a	b	b	b	a	d	a	b
75	a	c	b	c	a	c	c	a	b	c	a	b	c	a	a	b	d
76	a	c	a	c	a	c	c	a	b	a	b	b	b	a	d	a	b
77	b	c	c	b	a	c	b	a	b	a	b	b	b	a	d	a	c
78	a	a	c	a	a	d	b	a	d	a	a	a	a	b	d	a	a
79	a	a	c	a	a	e	b	a	d	a	a	a	a	b	d	a	b
80	a	a	c	a	a	d	c	b	d	a	a	a	a	b	d	a	a
81	a	a	d	a	a	e	b	a	d	a	a	a	a	b	d	a	a

82	b	a	d	a	a	d	b	b	d	a	a	a	a	b	d	a	a
83	a	a	b	a	a	d	b	b	b	a	a	a	a	b	d	a	a
84	a	a	b	a	a	d	b	b	b	a	a	a	a	b	d	a	a
85	a	a	b	b	b	c	b	b	b	a	a	a	a	d	d	a	a
86	a	a	b	a	a	e	b	b	b	a	a	b	a	b	d	a	a
87	a	a	c	a	a	d	b	b	b	a	a	a	a	b	d	a	a
88	b	a	c	a	b	d	b	d	d	a	a	b	a	c	b	a	b
89	b	a	c	a	a	d	c	b	a	a	a	a	c	b	e	a	a
90	a	a	c	a	b	d	b	b	a	a	a	a	a	b	d	a	a
91	a	a	c	a	a	d	b	b	a	a	a	a	a	b	d	a	a
92	a	a	c	a	a	e	c	d	b	a	a	a	a	b	d	a	a
93	a	a	b	b	a	a	a	b	d	b	b	b	b	c	d	b	d
94	a	a	d	a	a	a	b	a	b	a	c	a	a	a	e	a	a
95	b	a	c	a	a	e	b	d	e	b	b	b	b	c	d	b	a
96	a	a	c	a	a	d	b	b	d	a	a	b	a	b	d	a	a
97	b	a	d	a	a	e	c	a	d	a	b	b	a	d	e	a	a
98	a	a	d	a	a	d	b	a	d	a	b	b	b	c	d	b	a
99	a	a	b	a	a	e	b	b	b	d	b	b	a	b	e	a	a
100	a	a	c	b	b	d	b	b	d	b	b	c	b	b	e	b	b
101	a	a	c	b	a	e	b	b	d	b	b	c	b	c	d	b	c
102	a	a	c	a	a	d	c	b	b	b	a	c	b	c	b	b	b
103	a	a	d	a	b	e	c	c	c	b	b	b	b	c	b	b	b
104	a	a	c	a	a	d	b	b	d	a	a	a	a	b	d	a	a
105	a	a	c	a	a	d	b	b	d	a	a	a	a	b	d	a	a
106	b	b	c	e	d	c	b	b	d	b	b	b	d	b	c	a	a
107	a	b	c	c	b	d	b	c	d	b	b	c	d	e	d	b	d
108	a	b	a	e	b	d	d	b	c	a	a	a	d	d	c	a	a
109	a	b	c	c	b	d	b	c	d	b	b	c	d	e	d	b	d
110	a	b	c	c	c	d	d	b	c	a	a	a	d	b	d	b	a
111	b	b	b	e	d	c	c	b	d	b	b	b	d	b	c	a	a
112	a	b	b	e	d	c	d	b	d	b	b	b	d	b	c	a	a
113	a	b	d	b	d	d	d	b	c	a	a	a	d	c	d	a	a
114	a	b	a	e	c	d	d	b	c	a	a	a	d	b	c	b	a
115	a	b	c	c	b	d	b	c	d	b	b	c	d	e	d	b	d
116	a	b	c	c	b	d	b	c	d	b	b	c	d	e	d	b	d
117	b	b	c	e	d	c	c	b	d	b	b	b	d	b	c	a	a
118	b	b	d	b	d	d	d	b	c	a	a	a	d	c	d	a	a
119	a	b	a	e	d	c	c	b	c	a	a	a	d	c	d	a	a
120	a	b	b	e	d	c	c	b	c	a	a	a	c	b	d	a	b
121	a	b	c	d	c	c	c	a	d	d	b	b	d	b	c	a	a
122	a	b	b	e	d	c	c	a	c	a	a	a	d	d	c	a	b
123	a	b	b	d	d	c	c	b	d	b	b	b	d	b	c	a	a

124	a	b	b	c	d	d	c	a	b	d	b	b	d	b	c	a	a
125	a	b	c	c	b	d	b	c	d	b	b	c	d	e	d	b	d
126	a	b	c	d	b	c	c	b	b	d	b	b	c	b	d	b	a
127	b	b	a	e	e	c	c	b	d	b	b	b	c	b	c	b	b